

*Lluitam
pel que
Estimam*

PONÈNCIA MARC DE LA FSE-PSOE

ÍNDEX

Introducció.....	4
Un projecte d'illa que generi benestar per a la gent que hi viu.....	4
Un model de partit per connectar amb la societat.....	6
JSEi: Present i futur a la FSE-PSOE.....	7
EIX 1: Una illa pels seus habitants.....	8
1.1.-El dret a l'habitatge.....	8
L'habitatge com a 5è pilar de l'estat del benestar.....	8
La crisi de l'habitatge: font de desigualtat i de degradació de serveis.....	9
La crisi de l'habitatge no pot ser coartada per la depredació del territori i l'especulació.....	9
L'aplicació de la llei estatal d'habitatge per topar els preus de lloguer.....	10
Setge a l'especulació, prevenció de la luxificació i estímul de l'oferta assequible.....	11
Lluita real i efectiva contra el lloguer turístic il·legal i limitació dels usos no residencials de l'habitatge.....	12
Protecció ràpida i efectiva dels llogaters.....	14
Increment urgent del parc d'habitatge públic.....	14
Els assentaments, el abusos i la precarització de l'habitatge.....	15
Limitació de vendes d'habitatges a no residents.....	16
Una planificació urbanística que prioritzi les necessitats dels residents.....	16
La ciutat que volem. Espais urbans de trobada i convivència.....	17
1.2.-Economia. Una illa en transició.....	18
El turisme a la nostra illa. Per un nou model.....	19
La nova economia. Transició verda i energètica.....	21
La nova economia. Transició digital i talent.....	22
Una economia vinculada al territori.....	23
La nostra economia i la mar.....	25
El sector públic.....	26
Nosaltres, les treballadores i treballadors.....	26
L'evolució del model econòmic.....	27
1.3.-Les administracions públiques i la nostra illa.....	28
El marc competencial i la competència entre administracions.....	28
Una administració diferent.....	30
Federalisme insular.....	30
La representació política de la nostra illa.....	30
1.4.-Els recursos hídrics.....	31
1.5.-Tancament del cicle de l'activitat humana.....	34
1.6.-Les noves formes de mobilitat.....	35
1.7.-El benestar i la protecció animal.....	39
EIX 2: Unes illes que garanteixen els drets de les persones.....	41
2.1.-La igualtat entre dones i homes.....	41
Corresponsabilitat i conciliació per avançar cap a l'equitat real.....	42
Coeducació. Valors per educar en el respecte i la igualtat.....	42
Violència masclista.....	44

La lluita contra la violència sexual: els centres de crisi com a eina fonamental.....	45
2.2.-L'educació com a garantia de la igualtat d'oportunitats.....	45
2.3.-Dret a la salut i a una sanitat garantida.....	51
La cura de la salut en tots els àmbits i etapes al llarg de la vida de les persones.....	51
Un sistema sanitari públic equitatiu i resolutiu davant els problemes de salut a Eivissa.....	52
2.4.-Esport i activitat física per una societat saludable i cohesionada.....	55
2.5.-Els drets socials.....	57
La família com a pilar de la nostra societat.....	57
Infància, protecció del seu present.....	58
Envellir activament.....	60
La necessitat d'un nou model de cures a l'illa d'Eivissa.....	61
Discapacitat. Eivissa, una illa inclusiva.....	62
Pobresa i desigualtat.....	64
Migració i convivència.....	65
2.6.-La nostra cultura i llengua.....	66
La memòria democràtica.....	68
La llengua catalana.....	71
El patrimoni.....	73
2.7.-Els drets LGBTI.....	74

Introducció de la ponència marc del 7è Congrés de la FSE-PSOE

1. **Introducció.**
2. **Un projecte d'illa que generi benestar a la gent que hi viu.**
3. Eivissa viu un moment clau caracteritzat per la gravetat del problema de l'accés a l'habitatge i la saturació turística, qüestions que, juntament amb el deteriorament dels serveis públics propiciat pels governs de dretes, estan provocant una reducció de la qualitat de vida de les eivissenques i els eivissencs. Sumats a la pressió dels fons d'inversió, els grans tenidors d'habitatge i la mateixa escala de visitants que rebem, la situació és límit per moltes de les nostres veïnes i veïns. Avui també fem front a grans transformacions globals, tant polítiques com econòmiques i tecnològiques, a un ritme que reclama unes administracions públiques àgils i un disseny de polítiques decidides. La Federació Socialista d'Eivissa és l'alternativa política per pilotar aquests canvis posant al centre a la ciutadania. Som l'únic partit amb un projecte d'illa que garanteix el benestar per a la gent que hi viu.
4. Durant els darrers anys de govern progressista vam impulsar polítiques transformadores, com és el cas de les relacionades amb l'accés a l'habitatge, de la mà dels ajuntaments governats pel Partit Socialista i del Govern de les Illes Balears. En aquest congrés partim d'una situació de regressió i d'un context desfavorable: la inacció total dels governs del Partit Popular a l'àmbit municipal, insular i autonòmic no només ha generat una situació insostenible sinó que ha frenat un progrés que haurem de recuperar.
5. Aquest document defineix les claus de la nostra proposta per recuperar una Eivissa on viure, on construir un projecte vital. És un document elaborat des de la feina conjunta d'un equip redactor i amb les aportacions i millores incorporades per desenes de persones en forma d'esmenes. És un full de ruta que aprofundirem en els programes electorals de 2027, però que ens presenta davant la ciutadania com un partit que sap cap a on va i què vol per a l'illa d'Eivissa.
6. Els processos electorals de 2023 van demostrar un sentiment d'insatisfacció amb la realitat. Per una banda, amb una abstenció d'esquerres a les eleccions autonòmiques i, per altra, amb un creixement preocupant de l'extrema dreta. Som el partit que lluita per la revalorització de la política en un escenari on els populismes i l'extrema dreta busquen desprestigiar les persones que anteposen l'interès general a l'individual.
7. La millor recepta per combatre l'extrema dreta són unes institucions fortes que donin solucions reals a la ciutadania. La insatisfacció i l'odi són el combustible que dona força a discursos xenòfobs, masclistes i autoritaris, exacerbats amb els nous canals de desinformació, revisionisme i mentides.

8. La Federació Socialista d'Eivissa (FSE-PSOE) ha de respondre amb un projecte socialdemòcrata cohesionat basat en valors com la igualtat d'oportunitats, la redistribució de la riquesa, la justícia social i la defensa d'unes institucions fortes que arribin a cobrir les necessitats de les persones les persones de classes mitges i treballadores i, especialment, de les persones més febles. La solució als reptes històrics que enfrontam passa més que mai per un estat del benestar fort, ampliant el seu ventall de recursos amb una defensa activa de la sanitat, l'educació, l'habitatge i els serveis socials com a pilars fonamentals per garantir la igualtat d'oportunitats i la justícia social.
9. El partit socialista reivindica la defensa de la llibertat com una de les seves senyes d'identitat, contraposant l'autèntic significat de la paraula al llibertarisme de les dretes, que prima únicament a l'individu.
10. Un projecte que defensa la democràcia en un moment en què tornen els tics autoritaris, els discursos amb solucions simplistes i el revisionisme històric per tal de convertir en opcions acceptables dictadures com la de Franco. Front aquests missatges, hem de continuar aplicant les polítiques de memòria, ampliant-les tenint en compte els nous medis, formats i llocs on arribar a la gent més jove com són les xarxes socials, el cinema o els videojocs.
11. Defensem la rellevància de la informació certa i veraç, en un món en el que moltes organitzacions polítiques fan de la intoxicació informativa un arma de violència política, enganyant a la ciutadania sistemàticament i creant ficcions que per repetides arrelen a la consciència col·lectiva. La post veritat i els pseudomitjans no han de tenir espai en la discussió i el debat públic.
12. El nostre compromís amb la igualtat real entre dones i homes continuarà infrangible, com també ho serà la protecció dels drets LGTBI, la inclusió de les persones amb discapacitat i la lluita contra tota forma de discriminació. Enfront dels discursos que parlen de llibertat, però en realitat cerquen assegurar la capacitat del més fort d'imposar la seva força, defensarem la llibertat de coexistir en un entorn sense discriminació on la societat no només sigui un espai segur, sinó un espai on tothom pugui desenvolupar un projecte de vida plena i contribuir a la societat.
13. Hem d'assegurar un model econòmic on imperi la justícia social i econòmica, cercant fórmules i participant en les polítiques que millorin les condicions laborals, salaris dignes i la lluita contra la pobresa i l'exclusió social. Això implica una economia diversificada, amb un projecte amb mesures per a tots els sectors industrials, no només el turístic.
14. La socialdemocràcia també és assegurar un món millor per les generacions vinents, i això implica un projecte de sostenibilitat mediambiental i garantir una transició ecològica justa. Les nostres accions d'avui no han de suposar un perjudici pel futur, generant benestar a costa del patiment de les eivissenques i els eivissencs del futur. No només parlem del reconeixement de l'emergència climàtica, sinó de la protecció del territori i de la creació i inversió en un model

energètic sostenible i resilient, en la millora de la gestió de l'aigua i la gestió de residus. Eivissa no pot créixer indefinidament.

15. De la mateixa manera, hem de defensar el nostre patrimoni, cultura i els trets culturals propis garantint la defensa i promoció de la llengua i la cultura pròpies de les Illes Balears com a elements de cohesió i identitat.
16. Des de la FSE-PSOE creiem en l'impuls dels valors republicans que representen els ideals d'igualtat d'oportunitats i justícia social de la nostra organització. Defensarem el model federalista com la millor manera d'unir-nos en un projecte comú, tot respectant les diferències que caracteritzen el nostre territori i que sempre han de ser enteses com a enriquidores i mai com separadores.
17. Només un projecte que garanteixi el benestar de la seva població, la protecció del territori i un model econòmic respectuós podrà garantir el futur d'aquesta illa. Eivissa necessita un nou rumb per evitar un col·lapse social, mediambiental i econòmic després de sis anys d'inacció del Partit Popular on ha guanyat tothom llevat de les eivissenques i eivissencs. En definitiva, ara més que mai Eivissa necessita el projecte socialdemòcrata que representa la FSE-PSOE.
18. **Un model de partit per connectar amb la societat.**
19. El nostre partit s'organitza seguint el principi de federalisme amb un sistema de governança que dota a tots els nivells d'autonomia per donar solucions als seus territoris. En aquest context, la missió de la FSE-PSOE és dissenyar un projecte solvent, efectiu i sostenible tant pel Consell d'Eivissa com pels diferents ajuntaments de les illes, mentre contribuïm a les polítiques autonòmiques.
20. La militància és el cor de la FSE-PSOE, és la nostra principal connexió amb la societat civil eivissenca i per construir un nou pacte social per l'illa. És vital construir un partit capaç d'identificar, atraure i formar nou talent a la nostra organització. La millor manera d'atreure noves idees és fer camí, estar presents al carrer i als moviments socials, fer propostes i, quan governem, implementar solucions de manera propera.
21. Després d'aquesta etapa, el model de partit i d'organització oberta és més necessari que mai, donant cabuda a nova gent a participar, sigui militant o no, cosa que permet que ens aportin les seves idees i experiència. No podem obviar que afiliar-se a una formació política és una passa que moltes persones no donen fàcilment, però sí que trobam moltes persones que arriben a la militància després d'un temps de conèixer de prop el nostre partit, la nostra gent i el nostre projecte. Hem de facilitar aquest apropament i entendre que serem un partit més plural i més útil a la societat quan més oberts estem a la participació i el debat constructiu i enriquidor d'idees.
22. Les agrupacions són les principals dinamitzadores de la militància, han de ser transmissores del debat polític, en constant activitat i connexió amb els barris i

pobles. Les agrupacions locals, les seves assemblees i, sobretot, les seves executives, també han de marcar la línia política que els respectius grups municipals han de portar endavant als ajuntaments, sempre en coordinació i coherència amb la FSE-PSOE i el Grup Socialista en el Consell Insular d'Eivissa.

23. El partit ha d'adaptar-se a la comunicació actual, fent servir diferents tipus de missatges i canals, que s'han diversificat i ampliat als darrers anys. La ciutadania prefereix formats adaptats al seu context, amb contingut més curt i sintetitzat. Arribar a tota la població i presentar una vertadera proposta intergeneracional implica comunicar en tot aquest espectre, adaptant el to i el contingut a les preocupacions principals.
24. A més, el PSIB-PSOE va desenvolupar la seu virtual "[Miracle!](#)" per millorar la comunicació, coordinació i participació interna, equilibrant-la amb l'activitat presencial. Promourem la implantació i l'ús d'aquest canal amb la militància.
25. Durant els darrers anys, el PSIB ha promogut l'Arxiu Històric del partit. En un moment en què torna el revisionisme històric de l'extrema dreta, aquesta tasca de conservació és encara més rellevant. Continuarem col·laborant amb la feina de conservació, classificació, digitalització i difusió del fons documental històric del partit, "[L'Històric](#)".
26. **JSEi: Present i futur a la FSE-PSOE.**
27. Les Joventuts Socialistes d'Eivissa (JSEi) han estat i seran sempre una organització vital per a la FSE-PSOE. JSEi va néixer fa setze anys seguint l'estel de molts altres llocs del territori espanyol, on les i els joves simpatitzants del nostre partit i amb idees progressistes volien estar més presents que mai en l'agenda política d'aquest país, i així també va ocórrer és la nostra illa. JSEi és una organització autònoma i amb estatuts propis, però amb molt de protagonisme en la vida diària de la FSE-PSOE.
28. La veu de JSEi és fonamental per a millorar la nostra organització, per preparar-nos per a les necessitats de les noves generacions, i els proporcionarem totes les eines que estiguin a la nostra disposició pel desenvolupament de la seva activitat política.
29. Tots els grups socialistes municipals i el Grup Socialista en el Consell d'Eivissa marcaran les seves propostes destinades a la joventut amb la participació de JSEi. El jovent de tot el món ha demostrat el seu interès pels problemes que enfrontam com a societat i les seves reclamacions i reivindicacions han de ser tingudes en compte, des de la lluita per la igualtat, les polítiques mediambientals i les polítiques educatives i laborals.
30. Les i els joves han de continuar alçant la veu i aportant el seu discurs a l'agenda política a Europa, Espanya, Balears i Eivissa, així com a la resta del món.

EIX 1: Una illa pels seus habitants

31. **EIX 1: Una illa pels seus habitants.**
32. **1.1.- El dret a l'habitatge.**
33. La crisi de l'habitatge a Eivissa continua empitjorant cada dia davant de la irresponsabilitat i la passivitat del Consell Insular, el Govern Balear i els ajuntaments de l'illa. Les i els socialistes tenim el compromís ferm de defensar i promoure el desenvolupament de polítiques integrals que garanteixin l'accés a l'habitatge digne a preus assequibles. La FSE-PSOE ha liderat el desenvolupament d'una sèrie d'iniciatives per mitigar la problemàtica de l'habitatge, reconeixent l'accés a l'habitatge com a dret fonamental.
34. **L'habitatge com a 5è pilar de l'estat del benestar.**
35. L'accés a un habitatge digne i assequible és un dret social reconegut per organismes internacionals com les Nacions Unides. La Constitució espanyola de 1978 reconeix, en el seu article 47è, el dret a un habitatge digne i adequat, establint que els poders públics han de promoure les condicions necessàries i establir les normatives pertinents per a garantir el seu accés.
36. L'Estat del Benestar té com a objectiu garantir condicions de vida dignes per a tota la població a través de mecanismes de redistribució i protecció social. En el context actual, la crisi residencial que afecta Espanya, i molt especialment a les nostres Illes, evidencia la necessitat d'eleva l'habitatge al rang de cinquè pilar de l'Estat del Benestar. Hem de garantir l'habitatge com un dret real i no merament declaratiu. Això requereix un marc normatiu i financer sòlid, que inclogui polítiques de control de preus, foment del lloguer assequible, increment del parc d'habitatge públic i mesures contra l'especulació.
37. Les i els socialistes d'Eivissa defensam el dret a un habitatge digne amb fets i no només amb paraules, i per aquesta raó cal reivindicar el llegat socialista en l'àmbit de l'habitatge. El Partit Socialista ha abanderat la promoció d'Habitatge de Protecció Oficial (HPO) a les Illes Balears augmentant l'oferta d'habitatges accessibles. Durant els dos mandats consecutius dels governs socialistes varen construir les promocions Vuit d'Agost i les dos de Platja d'en Bossa, sumant un total de 82 pisos en règim de lloguer; van enllestir la rehabilitació de 12 habitatges de sa Penya també destinats a lloguer, i deixaren adjudicada la promoció de 60 pisos d'Isidor Macabich. El SEPES, òrgan depenent de l'Estat, ja està treballant en les obres d'urbanització del residencial a Ca n'Escandell on es faran 532 habitatges. Aquest projecte, concebut per l'equip progressista de l'Ajuntament d'Eivissa i desenvolupat pel Govern d'Espanya és una mostra de com el Ministeri d'Habitatge reconeix l'emergència que vivim a Eivissa.

38. Per mantenir una política pública la llarg del temps, és convenient que aquesta tingui caràcter obligatori i per tant, s'ha de treballar per incloure a la Llei d'urbanisme de les Illes Balears l'obligació de que a l'inici de cada legislatura el plenari de cada ajuntament hagi d'aprovar un pla municipal d'habitatge amb un abast de dos legislatures.
39. Les polítiques d'habitatge han de contemplar específicament el procés d'emancipació de les persones joves, on l'accés a l'habitatge és un factor crític. S'han d'establir línies específiques d'ajuda al lloguer, així com reservar per a les persones joves una part dels habitatges protegits construïts. L'accés a l'habitatge és la base per al desenvolupament d'un projecte de vida arrelat a l'illa. Així, les polítiques d'habitatge han de tenir visió generacional i protegir els drets presents i futurs de les persones joves d'Eivissa.
40. **La crisi de l'habitatge: font de desigualtat i de degradació de serveis.**
41. L'accés a un habitatge digne a Eivissa s'ha convertit en la primera causa d'exclusió social i en un desafiament significatiu. Això té un impacte greu i transversal en la vida de residents i treballadors, com són la degradació dels serveis públics o el creixement de la pobresa i la precarietat de l'habitatge com és el cas vergonyós dels assentaments.
42. En aquest context, les accions preses pels governs del PP han estat un absolut fracàs. El pla 'Lloguer Segur', que havia de fomentar el lloguer dels 15.700 habitatges buits a Eivissa ha set incapaç de signar cap contracte en els 6 mesos desde que està en marxa. Això demostra que no es tracta d'un problema d'inseguretat jurídica sinó d'especulació. La conversió de locals a habitatges tan sols ha suposat una desena de nous habitatges. La conversió d'establiments turístics, la reactivació de construccions amb llicències caducades o l'augment d'altures ha tingut un impacte nul a l'illa d'Eivissa amb 0 habitatges nous.
43. Les promocions d'Habitatge a Preu Limitat de l'Ajuntament d'Eivissa i de l'Ajuntament de Santa Eulària suposen una oportunitat desaproveitada. En l'actual situació dramàtica, els consistoris decideixen cedir un dels pocs espais urbans propietat dels ajuntaments per a la promoció i gestió privada per als pròxims 75 anys que suposarà que els llogaters dels habitatges d'aquestes promocions paguin un 30% més del que pagarien en un Habitatge de Protecció Oficial públic. És un despropòsit cedir terreny públic per construir habitatges a preu limitat als quals només el 35% més ric podrà accedir-hi. Caldrà obtenir una renda anual superior als 27.000 euros per poder formar part del registre de demandants.
44. **La crisi de l'habitatge no pot ser coartada per la depredació del territori i l'especulació.**
45. La FSE-PSOE rebutja la desprotecció de sòl rústic per alimentar l'especulació i continuar amb el model urbanístic depredador que no dona resposta a les

necessitats d'habitatge assequible de les i els residents. Es fa necessari recordar que construir més habitatge lliure no equival a preus més assequibles.

46. El PP continua enrocant en les polítiques ultraliberals del sòl i sembla no haver après res de la crisi immobiliària del 2008. Les polítiques de liberalització del sòl dels anys 2000 van conduir als preus més alts de la història dels habitatges. Entre 1998 i 2008 es van construir 6 milions d'habitatges, però el preu va créixer un 250%. Aquesta és la mateixa política que s'està aplicant a Madrid amb liberalització de sòl i producció d'habitatge lliure, però que no està frenant l'escalada de preus, amb un increment del 15% anual.
47. La proposta de PP i VOX que permetrà requalificar sòl rústic per construir habitatge presenta severes problemàtiques. Aquesta mesura no serà una resposta a la falta d'habitatge assequible. Sí que és cert que un 50% dels habitatges seran a preu limitat, però aquests són un 30% més cars que els habitatges de protecció oficial. O el que és el mateix, un pis de 100 m² costarà 320.000 euros. La resta dels habitatges seran a preu lliure, que a municipis com Santa Eulària supera els 8.300 EUR/m², el que es traslladarà en preus per habitatge propers o superiors al milió d'euros.
48. La construcció en terreny rústic suposarà un atemptat contra la planificació urbanística i la sostenibilitat posant una pressió insostenible sobre elements tan bàsics com l'accés a l'aigua, el tractament de residus, l'aparcament i la mobilitat, la protecció del territori, o els serveis públics com les escoles o els centres metges. Els ajuntaments i el Consell hauran de pronunciar-se sobre la validesa de la declaració de Projecte Residencial Estratègic per a la reconversió de sòl rústic en urbanitzable, el que serà una font d'amiguismes i especulacions.
49. Es tracta, per tant, d'una altra iniciativa de PP i VOX que està condemnada a fracassar en el control dels preus de l'habitatge, però que afavorirà a grans fortunes, especuladors i sector immobiliari, consolidant les tendències de la luxificació i depredació del territori.
50. **L'aplicació de la llei estatal d'habitatge per topiar els preus de lloguer.**
51. La Llei pel Dret a l'Habitatge, aprovada en 2023 pel govern socialista, representa un avanç en la regulació del mercat immobiliari espanyol i en la garantia de l'accés a un habitatge digne i assequible.
52. Un dels aspectes més destacats d'aquesta llei és la intervenció en els preus del lloguer. La norma estableix límits a l'actualització dels preus fixats segons l'Índex de Preu de Referència definit per l'Institut Nacional d'Estadística (INE). A més, en aquelles zones que siguin declarades com a tensades, es podran aplicar regulacions addicionals per a controlar l'encariment desmesurat del mercat definint un topall de preu per a grans tenidors i establint incentius fiscals per a petits tenidors que rebaixin els preus del lloguer.

53. Un altre dels punts centrals de la normativa és l'aposta per l'augment del parc públic d'habitatge assequible. S'estableix que la qualificació de l'habitatge protegit serà indefinida. A més, s'amplia el sòl reservat per a habitatge protegit en noves promocions urbanístiques, passant del 30% al 40% en sòl urbanitzable i del 10% al 20% en sòl urbà no consolidat.
54. La protecció dels inquilins més vulnerables també ocupa un lloc destacat en aquesta llei. S'introdueixen mecanismes per a evitar desnonaments sense alternativa residencial, reforçant la coordinació entre els òrgans judicials i els serveis socials.
55. La FSE-PSOE exigeix la declaració de zona tensada a tots els municipis d'Eivissa. La negativa del PP a declarar Eivissa zona tensada, malgrat la situació evident d'emergència residencial, és profundament irresponsable. L'aplicació de la Llei estatal permetria la rebaixa dels preus de lloguer mitjançant incentius fiscals per als petits propietaris que veurien els seus ingressos nets augmentar, mentre els inquilins veurien baixar les rendes. Els grans tenidors i fons voltor tindrien limitats els preus de lloguer rebaixant els preus abusius que tenim ara.
56. La declaració de zona tensada funciona i genera baixades significatives de preus de forma immediata. Les regions del PP agafen a ciutadanes i ciutadans com a ostatges amb l'única intenció de contraposar amb el Govern d'Espanya i consenten que paguin preus desorbitats tant de compra com de lloguer dels habitatges. Ens hem de plantejar si aquesta regulació és suficient. Es fa necessari que certs elements de la Llei pel Dret a l'Habitatge es puguin aplicar sense la intervenció de la comunitat autònoma. Han d'existir incentius fiscals per aquells petits propietaris que lloguin els habitatges segons l'Índex de Preus de Referència. També s'ha de dotar a ajuntaments i Consell de la capacitat de declarar zona tensada.
57. **Setge a l'especulació, prevenció de la luxificació i estímul de l'oferta assequible.**
58. Rebutjam la luxificació dels habitatges i el seu ús especulatiu. Defensem l'establiment de mesures per incentivar la construcció d'habitatge assequible. Aquest problema és especialment rellevant a l'illa d'Eivissa, on els habitatges unifamiliars suposen el 86% de les noves construccions i el 47% de les noves construccions tenen un preu superior a un milió d'euros.
59. Cal abordar aquest problema mitjançant una planificació urbanística enfocada cap a l'habitatge assequible, un sistema impositiu que desincentivi la luxificació i mesures que protegeixin a les i els residents de l'especulació deguda a l'atractiu turístic d'Eivissa. Així mateix, defensam un sistema impositiu molt més agressiu cap a operacions especulatives i de luxificació amb diferents trams en els impostos sobre la compravenda d'habitatges de manera que s'incentivi la creació d'habitatge assequible i per ús com a residència habitual i es penalitzi la luxificació i l'especulació.

60. Es proposa reforçar i garantir l'accés al primer habitatge per als joves residents a Eivissa mitjançant una sèrie de mesures actives i efectives. Aquestes inclouen l'establiment de drets de compra preferent per a menors de 35 anys en promocions públiques o protegides, la creació de programes de lloguer social per a aquells que inicien la seva vida laboral, i la implementació d'ajudes directes per a la compra o el lloguer. L'objectiu d'aquestes polítiques és prioritzar l'arrelament a l'illa i facilitar el desenvolupament d'un projecte de vida estable, frenant així l'expulsió del jovent eivissenc a causa de la manca d'habitatge assequible. Totes aquestes mesures sempre prioritzaran l'aplicació en funció de la situació social, donant preferència als col·lectius vulnerables.
61. Cal incentivar la sortida al mercat dels habitatges buits, moltes vegades retinguts per grans tenidors amb finalitats especulatives. L'INE estima que a Eivissa hi ha 15.700 habitatges buits (un 19,89% del total). És necessari establir mesures contundents de pujada d'impostos als habitatges buits perquè s'incorporin al mercat. També cal fomentar la rehabilitació i sortida al mercat d'aquests habitatges buits per destinar-los a habitatge assequible. Cal aplicar de forma més contundent la llei d'habitatge de les Illes Balears, que permet la cessió obligatòria a la gestió pública per al lloguer assequible dels habitatges de grans tenidors que es mantenen buits com a mecanisme d'especulació. Per assolir tals objectius, es fa necessari ampliar les capacitats d'inspecció per a la detecció d'habitatges buits. La major recaptació provinent d'aquestes mesures s'haurà de dedicar a finançar polítiques públiques d'habitatge.
62. És imprescindible fomentar l'estímul de l'oferta d'habitatge assequible amb mesures d'incentius a la construcció d'habitatge protegit, públic o privat, i mesures d'agilització administrativa, utilitzant tots els instruments urbanístics a l'abast de les administracions públiques per tal que l'accés al sòl sigui més àgil i barat. Cal evitar l'acumulació d'habitatges en mans de grans tenidors, amb mesures de desincentivació i de la compravenda d'habitatges, i acompanyar-les amb la reducció del nombre d'habitatges que tingui en possessió una persona física o jurídica per considerar-ho gran tenidor.
63. **Lluita real i efectiva contra el lloguer turístic il·legal i limitació dels usos no residencials de l'habitatge.**
64. Reconeixem la lluita contra el lloguer turístic il·legal com una de les prioritats per posar fre a l'escalada de preus de l'habitatge. El Consell Insular i els ajuntaments d'Eivissa no han sabut posar límits al lloguer turístic il·legal. Es tracta d'un mercat que continua estant totalment fora de control. És fàcil trobar habitatges en plurifamiliars anunciats quan cap habitatge plurifamiliar té llicència a Eivissa. També continua sent habitual trobar caravanes, tendes de campanya i fins i tot coves.
65. S'ha de dotar de més capacitat al Consell Insular per perseguir les activitats il·legals i aprofitar totes les eines disponibles, en particular el nou Reial Decret que regula els lloguers de curta durada. Els diferents ajuntaments també han d'assumir

la seva responsabilitat en la lluita contra el lloguer turístic il·legal per la via urbanística.

66. El Govern d'Espanya ha posat en marxa el Reial Decret que serà instrumental per acabar amb el lloguer turístic il·legal. El RD 1312/2024 regula el procediment de Registre Únic d'Arrendaments i crea la Finestreta Única Digital d'Arrendaments per recollir i intercanviar dades relatives als lloguers de curta durada. Aquest reglament de control del lloguer de curta durada respon al compliment de la norma europea (UE) 2024/1028. Espanya és el primer país de la Unió Europea en complir amb aquesta normativa demostrant la ferma disposició dels socialistes d'assegurar un accés a l'habitatge assequible.
67. La normativa exigirà als arrendadors obtenir un número de registre per poder oferir els seus serveis a través de plataformes com Airbnb o Booking. Les plataformes hauran de mostrar aquest número de registre als anuncis. També hauran de comprovar les dades dels arrendadors amb la Finestreta Única Digital d'Arrendaments i informar sobre els resultats d'aquestes comprovacions, així com mantenir i transmetre les dades d'activitat.
68. Les plataformes hauran d'eliminar o inhabilitar l'accés a anuncis en un termini de 48 hores si es notifica la suspensió o retirada d'un número de registre. El Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana serà el responsable d'emetre les ordres d'eliminació i inhabilitació d'accés als anuncis fraudulents, però el Consell Insular i els ajuntaments continuaran tenint les competències d'inspecció i control sobre l'aplicació de les normatives de turisme i urbanístiques.
69. Cal exigir màxima implicació al Consell insular i als ajuntaments de l'illa per acabar amb el lloguer turístic il·legal aprofitant la nova eina disposada pel Ministeri d'Habitatge. La Finestreta Única Digital de Lloguers notificarà de les altes al registre al Consell insular i als ajuntaments perquè puguin exercir la seva funció d'inspecció i control. Abans del desplegament del Reial Decret el pròxim 1 de juliol de 2025, és imperatiu que el Consell insular i els ajuntaments estiguin preparats per desplegar la seva feina d'inspecció a través de la Finestreta Única Digital de Lloguers.
70. Aquest Reial decret també estén el seu abast als falsos lloguers de temporada, és a dir, a qui utilitza aquesta figura en frau de llei per camuflar lloguers turístics il·legals o qui utilitza els lloguers temporals en frau de llei per evitar els controls i obligacions dels lloguers de llarga durada.
71. Les i els socialistes d'Eivissa també defensam un enduriment de la Llei de l'Habitatge de les Illes Balears que contempli la cessió obligatòria a la gestió pública per al lloguer assequible dels habitatges que s'estiguin dedicant al lloguer turístic il·legal. Això es faria de forma similar a la cessió obligatòria que es tramita en grans tenidors que mantenen habitatges buits com a mecanisme d'especulació.

72. El lloguer vacacional, és a dir, llogar temporalment a turistes habitatges residencials, és un dels principals responsables de la reducció dels habitatges de lloguer permanent, ja que molts d'ells s'han passat a aquesta modalitat a causa de la seva obscena rendibilitat. Cal treballar cap a un pla d'extinció progressiva del lloguer turístic residencial sempre que es mantinguin les condicions de territori de mercat residencial tensat. Consideram especialment crítica la protecció dels habitatges plurifamiliars i adossats, que anteriorment no podien obtenir llicència a Eivissa, però que amb el nou decret de turisme els adossats podran oferir lloguer turístic.
73. **Protecció ràpida i efectiva dels llogaters.**
74. Des de la FSE-PSOE defensam l'establiment de mesures que donin garanties a propietàries i propietaris que ofereixin lloguers assequibles com poden ser mesures de protecció enfront d'impagaments, mals usos o destrosses per part dels inquilins. Aquestes mesures han d'incloure l'agilització dels processos i actuacions judicials, un sistema de garanties econòmiques per fer front a impagaments i destrosses, i una major responsabilitat de les administracions cap a la cobertura de les necessitats de famílies vulnerables per tal que no sigui la propietat la que hagi d'assumir aquest pes.
75. Els objectius finals d'aquestes mesures han de ser donar seguretat als petits propietaris i posar fi a l'alarma social injustificada generada per la dreta i ultradreta cap als impagaments, okupacions i usurpacions. Posant el fenomen de l'okupació en context, l'any 2024 es van produir 126 denúncies de violació de la llar i usurpació a l'illa d'Eivissa que representa només un 0,8% dels 15.700 habitatges buits que actualment hi ha a l'illa.
76. **Increment urgent del parc d'habitatge públic.**
77. Les i els socialistes d'Eivissa reconeixem la urgència d'ampliar el parc d'habitatges assequibles. Més enllà de les mesures tradicionals com són les promocions d'HPO, cal prendre mesures enfocades cap a un impacte més ràpid.
78. Defensam l'adopció de les noves tècniques innovadores de construcció d'habitatges industrialitzats i modulars. Juntament amb una agilització dels processos de licitació i d'obtenció de llicències, aquestes noves tècniques poden significar la construcció d'habitatge en terminis molt més curts i amb costos més assequibles reduint el temps dels projectes a mesos, en lloc d'anys. Volem aprofitar l'experiència del nou Projecte Estratègic del Pla de Recuperació (PERTE) d'habitatge a València, posat en marxa pel Govern d'Espanya, per accelerar el creixement del parc d'habitatge públic.
79. Donam suport a la compra d'habitatges a gran escala a grans tenidors seguint el model recentment aplicat a Catalunya. Promovem la remodelació d'actius turístics obsolets, edificis inacabats, en desús o obsolets per a l'ampliació del parc públic d'habitatge de lloguer assequible.

80. La FSE-PSOE defensa l'establiment de mecanismes legals perquè les institucions públiques gaudeixin de drets prioritaris de compra sobre habitatge i sòls per tal d'augmentar de forma ràpida i efectiva els actius immobiliaris que es poden dedicar a habitatge assequible.
81. Cal disposar d'un inventari rigorós i complet del patrimoni públic de sòl i habitatges dels ajuntaments, Consell Insular, Govern Balear, ministeris, Sareb i altres institucions públiques. L'inventari ha d'incloure ubicació, condicions urbanístiques, estat, situació d'ocupació, situació dels serveis urbanístics existents al seu entorn i estimació de temps d'execució de la possible construcció d'habitatge assequible, juntament amb nivell de pressió de l'habitatge al voltant dels actius. Aquest coneixement és essencial per fomentar la construcció d'habitatge públic, per afavorir la necessària col·laboració públic-privada i per poder prioritzar les actuacions per obtenir l'impacte més gran amb el mínim temps possible.
82. **Els assentaments, el abusos i la precarització de l'habitatge.**
83. La FSE-PSOE es manifesta de forma contundent contra la permissivitat del PP cap als assentaments i contra que hi hagi persones malvivint en condicions de sensellarisme i els perills socials, de salut i mediambientals que poden significar aquests assentaments. Per altra banda, les i els socialistes rebutjam les mesures repressives, persecutores i criminalitzadores cap a persones en vulnerabilitat sense aportar alternatives d'habitatge reals.
84. En els últims mesos s'han donat a Eivissa situacions faltes d'humanitat i de responsabilitat social per part dels governants del PP davant del desallotjament d'assentaments com Can Roja. Es fa necessari augmentar els mecanismes d'emergència social per atendre aquests casos oferint alternativa residencial d'emergència. Les i els socialistes defensam que aquestes dotacions d'habitatge es puguin construir a zones definides com a equipaments públics, sempre que els usos siguin clarament compatibles, aprofitant l'edificabilitat no consumida, la qual cosa suposa un important estalvi d'ocupació de territori i de la repercussió del cost del sòl (zero) a la promoció pública d'aquests habitatges.
85. La FSE-PSOE defensa reforçar els mecanismes de l'administració per detectar, denunciar i suprimir pràctiques abusives per part de particulars o empreses que, aprofitant-se de la vulnerabilitat i alta necessitat de determinades famílies d'accedir a un habitatge, els cobren comissions i preus abusius alhora que els imposen condicions contractuals que en moltes ocasions suposen un clar abús. Per exemple, discriminacions cap a famílies amb fills (especialment les monoparentals) que són considerades vulnerables, dones, persones migrants i altres persones pertanyents a col·lectius vulnerables.
86. És imprescindible que es reguli també el règim de lloguer d'habitacions. Sabem que no és la solució que volem a llarg termini, però el dia d'avui és l'única per moltes persones i famílies. Fer-ho amb garanties i una regulació mínima serà sempre millor que els abusos que es poden donar avui davant la falta de regulació.

87. **Limitació de vendes d'habitatges a no residents.**
88. Atès que el Parlament Europeu ha creat una Comissió Especial sobre la Crisi de l'Habitatge a la Unió Europea, demanarem al Govern d'Espanya i també a la Comissió Europea que avaluin la possibilitat de regular la compravenda d'habitatges als no residents a l'illa d'Eivissa, atès que en el nostre territori concorren les circumstàncies que podrien justificar aquesta mesura: insularitat, sobrepoblació i tensió demogràfica provocada pel turisme i l'especulació.
89. Entenem que ha arribat el moment en què estudiem la possibilitat de fer-ho basant-nos en els instruments territorials i urbanístics de la comunitat autònoma, allunyant-nos de qualsevol regulació que col·lideixi amb l'àmbit de la propietat privada i la llibertat contractual i articulant-la d'acord amb la funció social del sòl.
90. **Una planificació urbanística que prioritzi les necessitats dels residents.**
91. Les i els socialistes d'Eivissa defensam una planificació urbanística que doni resposta a les necessitats dels residents per damunt de les ambicions especulatives i d'ús turístic. És absolutament necessari que tots els municipis de l'illa desenvolupin els seus Plans Generals d'Ordenació Urbana. És paradoxal que Santa Eulària, el municipi amb l'habitatge més car d'Espanya, no disposi de pla urbà, contribuint a la depredació especulativa del territori sense donar resposta als residents i posant en risc la sostenibilitat del municipi en aspectes com l'aigua, el sanejament, l'aparcament i la mobilitat, o els serveis públics com són les escoles i els centres mèdics entre d'altres.
92. La configuració dels nostres municipis ha generat grans zones residencials d'unifamiliars, amb un gran consum de sòl i recursos naturals. Això contribueix a la luxificació de les zones residencials. És necessari prendre mesures valentes, que permetin una major densificació d'aquests sols i aquestes zones, i al mateix temps la prohibició de construcció d'habitatge de luxe, fins a assolir els objectius d'habitatges a preu assequible.
93. A més, cal ampliar el sòl reservat per a habitatge protegit en noves promocions. És necessari que els municipis tinguin reserves de sòl per a HPO, però, a més, cal obligar a la iniciativa privada a què els nous desenvolupaments reservin un ampli percentatge per a HPO i que hi hagi un mínim en règim de lloguer. Aquestes mesures tenen com a objectiu enfortir l'oferta d'habitatge assequible i evitar que les promocions públiques acabin en el mercat especulatiu en poc temps.

94. La ciutat que volem. Espais urbans de trobada i convivència.

95. Els espais urbans (pobles i barris) de la nostra illa han d'esdevenir llocs habitables, de trobada, de convivència i de desenvolupament personal per a les persones, així com llocs per a la prosperitat i el progrés.
96. Hem d'aconseguir que cap ciutadà hagi de desplaçar-se més d'un quart d'hora des del seu domicili, sigui caminant sigui amb bicicleta, per a accedir a qualsevol servei bàsic (mèdics, col·legi, supermercat, oficina municipal, parada de transport públic...). En reduir els desplaçaments motoritzats, el benestar de les persones va en augment, igual que millora la qualitat de l'aire que respirem i, en conseqüència, la seva pròpia salut a més de fomentar un estil de vida més saludable.
97. Experiències prèvies apunten a una reducció del trànsit rodat del 10% i, per consegüent, de les emissions de CO₂, impulsant la millora dels indicadors de felicitat, sociabilitat i sostenibilitat. En definitiva, pobles i barris més feliços, sociables i sostenibles. El planejament urbanístic, la protecció del medi ambient i les polítiques sectorials han de ser entesos com a eines al servei de polítiques redistributives, ja que permeten equilibrar les diferències socials generades pel mateix desenvolupament urbà.
98. Treballarem per la rehumanització dels entorns urbans, la qual cosa implica un canvi de paradigma en la manera de gestionar els espais comuns. En reduir els desplaçaments motoritzats, el benestar de les persones va en augment, igual que milloren la qualitat de l'aire que respirem i, en conseqüència, la nostra pròpia salut. Potenciarem l'ús ciutadà de l'espai públic per a l'oci i l'intercanvi econòmic i promourem els desplaçaments a peu.
99. Treballarem en la creació d'espais comuns accessibles per a totes les persones, que permetin que tant els nens i les nenes, les persones majors i les persones amb discapacitat tinguin garantits els seus drets i satisfetes les seves necessitats, prevenint la solitud no desitjada i fomentant una vida comunitària en la qual tots i totes puguem desenvolupar els nostres drets com a ciutadans i ciutadanes de ple dret, sense barreres físiques, sensorials, ni cognitives.
100. Impulsarem el reequilibri de l'espai públic, prioritzant l'espai de les i els vianants i el destinat a la mobilitat sostenible enfront del dedicat al vehicle privat, garantint que aquest mateix reequilibri sigui sostenible i responsable amb l'ús privatiu, permanent o estacional, mitjançant una regulació clara i justa d'aquestes ocupacions.
101. Planificarem xarxes d'equipaments, zones verdes i espais públics integrant zones d'ombra, fonts, seients i quartos de bany públics, introduint criteris bioclimàtics i de qualitat ambiental (confort tèrmic, soroll, contaminació, etc.), generant xarxes i garantint una ordenació integral de les dotacions dels barris.

102. Dissenyarem espais que afavoreixin la salut ciutadana i la integració intergeneracional i funcional, alternant àrees de joc infantils amb espais d'exercici per a majors, inclusivament i accessibles. També espais específics on gaudir de la companyia de les nostres mascotes amb serveis específics com pipi-cans o bosses de recollida.
103. Rehabilitarem i posarem en valor tots els elements del patrimoni cultural i històric d'interès seguint tots els criteris i legislacions oportunes.
104. Reduirem la contaminació acústica i lumínica, realitzant els estudis pertinents per a buscar el millor disseny i apostant, a més, per l'eficiència energètica com a element estructural en la gestió de l'enllumenat públic. Ens comprometem per a aconseguir que, d'aquí a 2027, totes les lluminàries en espais públics siguin de baix consum.
105. Promourem l'autoconsum, les comunitats energètiques i l'ús de fonts d'energia renovables d'aprofitament públic com a estratègia per a la transició energètica, permetent que les llars i els comerços del municipi puguin consumir energia renovable, abaratint així la seva factura elèctrica.
106. Potenciarem l'establiment d'infraestructures de càrrega de vehicles elèctrics a tots els nuclis urbans, concessions de sistemes de càrrega en llocs d'aparcament públic, punts de recàrrega i electrolinerres en els espais i viaris públics.
107. Treballarem per a revitalitzar el comerç a peu de carrer i en tots els barris. El comerç de proximitat constitueix un element clau del nostre model de cohesió social i d'articulació dels nostres pobles i ciutats, alhora que contribueix al creixement econòmic local i a la creació d'ocupació. Apostem per la modernització, digitalització i professionalització del comerç local, potenciant el seu desenvolupament en les àrees residencials i creant espais de centres comercials oberts.
108. Incorporarem la perspectiva de gènere en el disseny urbà per a garantir la igualtat d'ús de la ciutat, la seguretat i el repartiment de responsabilitats personals, familiars i laborals entre dones i homes.
109. **1.2.- Economia. Una illa en transició.**
110. Cap enfocament sobre l'illa d'Eivissa estarà complet o serà correcte si no té en compte tres fets bàsics: el benestar de la població resident i el seu interès general, que l'illa d'Eivissa és un territori finit i limitat i que l'economia de l'illa depèn en l'actualitat de la indústria turística. Aquests tres factors, i en aquest ordre, han de ser els pilars sobre els quals es doni suport a l'actuació política en l'àmbit de l'economia.

111. Davant l'emergència climàtica i la crisi ecològica global, apostam per una transició ecosocial, que situï la sostenibilitat de la vida i dels ecosistemes com a eix central de totes les polítiques públiques. Cal avançar cap a un model energètic 100 % renovable, descentralitzat i de titularitat comunitària, impulsant comunitats energètiques locals i cooperatives ciutadanes. La transició ecològica no pot limitar-se a una substitució tecnològica, sinó que ha de transformar el model econòmic en profunditat, reduint la dependència del creixement il·limitat i garantint la justícia ambiental i social. Afirmand que no hi pot haver benestar ni democràcia sense respecte als límits biofísics del planeta.

112. **El turisme a la nostra illa. Per un nou model.**

113. Pràcticament la meitat de l'economia de l'illa d'Eivissa depèn del sector turístic (hostaleria, transports, comerç, oci diürn i nocturn...) Dins de la comunitat autònoma d'Espanya que presenta la major especialització turística, la nostra illa és un territori híper especialitzat. Eivissa compta, a més, amb una marca reconeguda universalment, associada a una sèrie de valors que la converteixen en un cas d'èxit econòmic, amb creixement sostingut per sobre de la mitjana de la comunitat i del conjunt de l'economia d'Espanya. L'illa s'ha consolidat com un de les destinacions turístiques més importants del món, amb un teixit empresarial fort, dinàmic i innovador entorn d'aquest sector. Aquesta realitat ens obliga a reconèixer la importància central d'aquest sector per a la generació de llocs de feina i ingressos, però també a afrontar els reptes que comporta una dependència tan elevada. Creiem en una transformació intel·ligent del model turístic que garanteixi la seva sostenibilitat econòmica, social i ambiental, orientada a l'equitat territorial, la qualitat de vida dels residents i la resiliència davant futures crisis.

114. El creixement constant del turisme ha generat importants externalitats negatives que impacten en la qualitat de vida de la població i a l'entorn natural. Batem any rere any el nombre de visitants, d'entrades per ports i aeroport, d'ingressos. L'economia va bé, però és clar el consens que el preu que estem pagant com a societat és massa alt. El model actual de creixement any rere any no és sostenible. Ens hem de dirigir cap a un decreixement planificat, impulsant una fiscalitat verda, la circularitat al sector, en línia amb la llei turística aprovada a la legislatura passada, i el plantejament d'objectius a llarg termini davant del curt termini de les persones i empreses especuladores.

115. La turistificació té conseqüències greus sobre la vida quotidiana de la població local, substitueix el comerç tradicional, desplaça residents i altera la convivència veïnal. D'altra banda, la luxificació transforma Eivissa en un producte exclusiu per a rendes altes, incrementa el cost de vida, multiplica la pressió sobre recursos com l'aigua i l'energia.

116. En certes zones d'Eivissa, l'oferta turística s'ha vist associada a un model incívic basat en l'excés de consum d'alcohol i altres substàncies, que degrada la imatge de l'illa i atempta contra la convivència ciutadana. Cal abordar de manera decidida les molèsties derivades de les activitats que pertorben el descans, la seguretat i la

qualitat de vida de les persones residents. Les polítiques públiques han de defensar el dret de descans i treballar perquè l'illa sigui habitable per a tothom.

117. La nostra illa, el nostre tresor, s'està convertint en un lloc hostil per als seus habitants. És la nostra obligació i la nostra responsabilitat oferir alternatives, proposar solucions, crear un futur millor per a nosaltres i per a les generacions futures.
118. Com fem això? Entenent la situació actual i fent evolucionar el nostre model econòmic a partir d'ella.
119. No volem créixer turísticament. Qualsevol solució que passi per més places turístiques, per construcció indiscriminada, per més consum de territori és dolenta i ha de ser rebutjada..
120. En particular i de mode concret, rebutgem frontal i radicalment l'anomenat 'decret de contenció turística', una aberració que posarà en el mercat places que haurien d'extingir-se.
121. Ha de plantejar-se l'eliminació de places turístiques, començant per la que actualment estan en les bosses incloses en la moratòria turística aprovada per l'anterior govern de la comunitat, i continuant per places obsoletes que aporten poc valor afegit.
122. Ha de mantenir-se i estendre's el sistema d'intercanvi de places, i que aquest afecti tant compra com a reforma d'establiments turístics a raó de dues places amortitzades per cada plaça que formi part d'una compra o reforma.
123. Així mateix, la concessió de llicències de reforma d'establiments ha de vincular-se a necessàriament a la incorporació d'actuacions vinculades a la transició verda. Les reformes pretenen sempre millorar la qualitat de l'oferta, i no hi ha res que aportació més qualitat que la reducció de l'impacte d'una activitat en l'entorn.
124. Ha de limitar-se l'arribada de creuers a l'illa d'Eivissa, no acceptant mai la presència de més de dos creuers simultàniament en port.
125. Ha de limitar-se la capacitat de les flotes de lloguer de vehicles, cotxes i motos, accelerant l'electrificació d'aquestes. Així mateix, es limitarà de mode significatiu l'entrada de vehicles a l'illa, evitant actuacions de cara a la galeria com les que impulsa a Consell d'Eivissa en l'actualitat. Tot això vinculat lògicament a una millora radical de la xarxa de transport públic que serà tractada en un altre punt del present document.
126. Hem de combatre eficaçment l'oferta d'allotjament il·legal. La transformació d'habitatges en negocis turístics, molts d'ells no autoritzats, il·legals o alegal, és

dolenta, sigui en edificis plurifamiliars, sigui en residències unifamiliars. L'illa compta amb una planta hotelera (hotels i apartaments turístics legals) capaç d'atendre una demanda suficient per a cobrir les necessitats econòmiques de la població resident. Aplicar la intel·ligència artificial a l'anàlisi de l'oferta, desplegar un sistema eficaç d'inspecció turística i actuar enèrgicament contra les persones i empreses que posen el seu egoista interès particular per sobre de l'interès general i la legalitat serà capital si volem veure resultats.

127. Un dels principals problemes del nostre model turístic és l'alta estacionalitat, amb una concentració massiva de visitants durant els mesos d'estiu. Aquesta dinàmica genera tensions sobre els serveis públics, saturació en la mobilitat, sobre costos en infraestructures, precarietat laboral i un deteriorament del paisatge no acceptable. Suportem un alt cost ambiental, excessiu consum de territori i recursos renovables i no renovables, en part debut a la estacionalitat. Cal impulsar una estratègia integral de desestacionalització basada en incentius a les empreses que operin tot l'any, la promoció del turisme cultural, esportiu i de benestar, el turisme cultural i patrimonial, l'agroturisme vinculat al sector primari i el turisme creatiu i educatiu fora de temporada, i la millora de les connexions aèries i marítimes durant l'hivern.
128. Actualment, el panorama turístic d'Eivissa està dominat per dos segments principals: el turisme d'oci i el turisme de luxe i. Aquesta concentració comporta un desequilibri evident que fa inviable la convivència amb altres models com el turisme familiar, el turisme cultural, l'esportiu o el turisme sènior, especialment a causa de l'elevat nivell de preus i l'especialització de l'oferta. Ens estem convertint en un destí excessivament car i exclusiu, la qual cosa suposa un risc greu per a la diversificació i sostenibilitat del model. Per això, cal replantejar, juntament amb el sector l'oferta turística, amb l'objectiu de recuperar l'equilibri i garantir un model més integrador, accessible i compatible amb els valors del territori.
129. Cal impulsar una formació de qualitat en el sector turístic, tant a l'Escola de Turisme com a l'Escola d'Hosteleria. L'Escola d'Hosteleria de les Illes Balears a Eivissa, promoguda pels anteriors governs progressistes, ha de consolidar-se com un motor de transformació del sector. Per assolir aquest objectiu, serà imprescindible crear nous cicles formatius, tant a l'Escola de Turisme com a l'Escola d'Hosteleria, adaptats a les necessitats emergents, així com dotar el centre dels recursos necessaris per garantir-ne la implementació i l'èxit.
130. Per poder ser eficaços en la gestió del fet turístic, cal que la presa de decisions estigui basada en dades. S'ha de crear un Observatori de sostenibilitat turística, públic i transparent, que permeti integrar dades en temps real sobre fluxos turístics, consum de recursos, ocupació i impactes ambientals.
131. **La nova economia. Transició verda i energètica.**
132. El creixement de l'economia ha de produir-se en sectors alternatius al turisme, que no generin una tensió sobre el territori i la població resident. Els eixos de desenvolupament econòmic han d'estar alineats amb la transició verda i amb els serveis tecnològics, amb professions d'alt valor afegit que avui dia, en el món

hiperconnectat en el qual vivim, poden desenvolupar-se perfectament des del nostre privilegiat balcó mediterrani.

133. La transició verda de l'economia representa una oportunitat per a la creació d'ocupació sostenible i de qualitat. A mesura que s'avança cap a models productius baixos en carboni, es genera una demanda creixent de perfils professionals vinculats a les energies renovables, la rehabilitació energètica d'edificis, la mobilitat sostenible, la gestió de residus o la conservació d'ecosistemes. Aquesta transformació impulsa nous sectors, i reconverteix activitats tradicionals, dotant-les d'un enfocament més respectuós amb el medi ambient i resiliència davant els reptes del canvi climàtic.
134. El mateix desenvolupament de la Llei de circularitat i sostenibilitat turística, aprovada per l'anterior govern progressista, genera innombrables oportunitats, podent-se crear ocupacions de gran valor afegit ambiental i empreses innovadores. La transició verda fomenta la innovació i aquesta crea oportunitats laborals i de negoci. Aquest és un àmbit en el qual hem de ser líders, no anar a remolc.
135. La transició energètica ha de basar-se en el principi de sobirania energètica, amb un model basat en energies renovables, descentralitzat, democràtic i de titularitat pública o comunitària, impulsant comunitats energètiques locals i projectes d'autoconsum col·lectiu que redueixin la dependència dels oligopolis. Els ajuntaments han de liderar amb l'exemple i facilitar models col·laboratius que evitin l'ocupació de sòl rústic, protegint paisatge i biodiversitat.
136. En anys recents hem vist amb alegria com la major part del consum energètic de l'illa ha passat a provenir de la península, reduint-se al mínim l'activitat en la central tèrmica. Així mateix, veiem com les instal·lacions d'autoconsum domèstic han augmentat, si bé encara estam molt lluny l'objectiu ideal que cada sostre produeixi energia per als domicilis i les empreses.
137. Les administracions han d'actuar molt activament en aquest àmbit, i ho poden fer liderant amb l'exemple, fent que la totalitat de les instal·lacions públiques aprofitin la privilegiada insolació de la nostra illa; i ajudant i impulsant a empreses i particulars a realitzar la seva particular transició energètica. També hem d'explorar altres formes de generació d'energia verda com les calderes de biomassa a instal·lacions industrials, experiències amb energia mini-eòlica.
138. Finalment, la reducció de l'activitat de la central tèrmica fa innecessari mantenir una instal·lació industrial de la dimensió actual. Hem de treballar perquè la central tèrmica es redimensioni, adequant-la a les necessitats actuals.
139. **La nova economia. Transició digital i talent.**
140. D'altra banda, la transició digital permet diversificar el teixit productiu, afavorint el desenvolupament de noves activitats econòmiques vinculades a les tecnologies

de la informació, el comerç electrònic, l'economia del coneixement o els serveis remots. Això contribueix a reduir la vulnerabilitat enfront de crisis externes i a millorar la competitivitat local sense necessitat de grans infraestructures físiques ni augmentar la pressió sobre el territori.

141. Des del punt de vista de l'ocupació, la digitalització facilita la creació de llocs de treball qualificats i d'alt valor afegit en àrees com la programació, l'anàlisi de dades, el màrqueting digital o la ciberseguretat. També permet el teletreball i l'atracció i retenció de talent, generant oportunitats perquè professionals puguin establir-se en un entorn insular com el nostre sense renunciar a les seves carreres. D'igual forma, ofereix a les empreses locals eines per a accedir a mercats globals, millorar la seva eficiència i adaptar-se millor a les noves demandes socials i mediambientals.
142. Perquè aquestes oportunitats es materialitzin, és essencial garantir la connectivitat digital i de qualitat en tot el territori, invertir en recerca, formació tecnològica i fomentar una cultura d'innovació. La nostra illa ha de comptar amb recursos que ja existeixen en altres territoris de la nostra comunitat on es creen pols tecnològics i de recerca com el Parc Bit, centres d'investigació, d'intercanvi de tecnologies, oficines de transferència de coneixements, resultats de recerca i altres.
143. La transició digital descansa en el talent de les persones. El nostre sistema educatiu ha de ser capaç de respondre a les demandes del futur, no del passat. L'oferta educativa i formativa ha de dissenyar-se pensant en la societat que volem tenir, no en la societat que tenim o vam tenir. Hem de disposar de mitjans d'educació i formació permanent que permetin que les persones puguin adaptar-se als canvis constants de la societat i l'economia productiva.
144. En això és fonamental comptar com a aliada amb la universitat. La UIB ha de tenir permanentment present la nostra illa en tot. No sols com un lloc d'on procedeixen nombroses i nombrosos alumnes, o com la seu d'una extensió universitària, sinó com un lloc on també pot desenvolupar-se producció científica i on les empreses també poden acudir per a impulsar projectes d'innovació. La innovació i el desenvolupament de productes i serveis a Eivissa no s'ha de veure com alguna cosa que fan uns altres, ha de ser una cosa que les nostres empreses vegin a prop, vegin possible. El teixit productiu ha de sentir que la universitat està al seu costat per a ajudar-los a identificar i adaptar tecnologies, mètodes, tècniques, i per a col·laborar amb elles per a posar en el mercat idees.
145. **Una economia vinculada al territori.**
146. Un fet que constatarem és que la nostra illa té un territori limitat que tenim l'obligació i la necessitat de protegir. Protegir no és necessàriament prohibir. Protegir és donar valor a un bé escàs, com el territori, i fer un ús racional i sostenible d'aquest.

147. Protegir és identificar l'èxit de la gestió del territori no sols pel benefici econòmic directe, sinó pel benefici indirecte que una gestió intel·ligent proporciona a la societat, al mateix medi ambient i també a la resta de l'economia.
148. El territori limitat de la nostra illa ha estat al llarg del temps l'únic recurs pràctic del qual disposava la població per a viure. Avui dia vivim en un món distint on el sector primari ocupa a menys d'un u per cent de les treballadores i treballadors de l'illa.
149. No obstant això, aquest territori ha de valorar-se tant per les infinites externalitats positives que genera, com pel rendiment econòmic directe que pot proporcionar.
150. La recuperació de l'activitat agrària a la nostra illa exerceix un paper fonamental en la protecció del paisatge, la biodiversitat, l'equilibri ecològic i territorial. L'agricultura tradicional, extensiva, socialment justa, adaptada a l'entorn i al clima local, contribueix al manteniment d'un territori viu i productiu, frenant processos com l'erosió del sòl o l'abandó. Cal protegir el sòl agrari i rebutjar el seu ús per a usos aliens com a parcs solars o promocions urbanístiques. A través de la cura del territori, les nostres agricultores i agricultors protegeixen el paisatge i els recursos naturals, aportant un valor afegit que va més enllà de la mera producció alimentosa.
151. Impulsar l'agricultura de proximitat afavoreix el consum de productes de quilòmetre zero, més frescos, sostenibles i vinculats a la identitat cultural del territori. Això permet reduir la petjada de carboni associada al transport d'aliments, enfortir els mercats locals i reforçar el vincle entre productors i consumidors. A més, promou una alimentació més saludable i conscient, al mateix temps que recupera sabers tradicionals i varietats autòctones adaptades a les condicions ambientals locals.
152. Des del punt de vista econòmic, la revitalització del sector agrari i ramader genera oportunitats d'ocupació directa i indirecta. Nous models de negoci com l'agroecologia i la producció ecològica ofereixen oportunitats que tenen el doble interès de crear riquesa econòmica i ambiental. Si hi ha sectors en els quals les externalitats són en general negatives, l'agricultura i ramaderia modernes, respectuoses amb l'entorn, amb consum controlat d'aigua i vinculades a varietats i espècies adequades al sòl i el clima, només tenen externalitats positives.
153. La cura del territori va més enllà de l'activitat agrícola. La gestió sostenible de les masses forestals és essencial per a la seva protecció, la conservació de la biodiversitat i molt específicament per a la prevenció d'incendis. Mantenir els boscos en bon estat no sols reforça la seva funció com a embornals de carboni enfront del canvi climàtic, sinó que també genera oportunitats en sectors com la silvicultura, la gestió de la biomassa o l'ecoturisme. Una gestió activa, que combini conservació amb aprofitament racional dels recursos forestals, permet recuperar paisatges deteriorats, revaloritzar l'entorn rural i crear ocupació vinculada a la protecció del medi natural.

154. Cuidar l'entorn agrari i rural i les nostres masses forestals, requereix una enèrgica actuació contra els abocadors incontrolats que contaminen i enlletgeixen el paisatge. Cal evitar que s'abandonin estris, vehicles o restes en llocs 'aparentment' fora de la vista, i cal aconseguir que les persones propietàries de terrenys es facin responsables de la seva conservació. La tecnologia es pot posar al servei del bé públic, identificant punts d'abocaments o dipòsits de restes que hauran de ser eliminats. Així mateix, han d'impulsar-se campanyes de conscienciació social.
155. Finalment, és indubtable que la transició ecològica està vinculada a la transició energètica, de la qual ja hem parlat, però aquesta ha de fer-se amb respecte per l'entorn. La instal·lació de capacitat de generació solar en entorns rurals ha de fer-se amb una exquisida cura per a evitar l'afectació al paisatge. Cada projecte que vagi més enllà de l'autoconsum vinculat a una construcció legal, i limitat a les cobertes, ha d'estudiar-se detingudament.
156. **La nostra economia i la mar.**
157. El nostre sector pesquer travessa una etapa de transformació marcada per la necessitat d'adaptar-se als reptes ambientals, econòmics i socials del present. La pressió sobre els recursos marins, l'impacte del canvi climàtic i la competència de flotes no comunitàries obliguen a replantejar el model de pesca tradicional, apostant per pràctiques més sostenibles i una gestió responsable de l'entorn marí.
158. S'ha de continuar impulsant el consum de peix local com a eina per a reforçar el teixit econòmic vinculat a la pesca. El mar és un ecosistema viu i essencial. Impulsarem la redacció de una llei del Mar Balear amb drets jurídics per la mar, que reguli les activitats humanes amb criteris ecològics. Proposam ampliar les àrees protegides així com els santuaris. Cal reforçar la vigilància, impulsar les boies ecològiques, i electrificar els ports. La pesca artesanal ha de ser la referència. Apostam per una economia blava circular i regenerativa.
159. Les i els socialistes hem demostrat estar del costat de l'agricultura, la ramaderia i la pesca, incloent en la llei turística l'obligació de la indústria turística de consumir producte de proximitat. Seguirem en aquest camí, impulsant el consum de producte quilòmetre zero en tots els àmbits en els quals actuï l'administració, menjadors escolars, residències, hospitals, i altres, així com afavorint el desenvolupament de convenis entre distribuïdors i empreses i cooperatives d'agricultors i confraries de pescadors.
160. L'activitat econòmica al mar no és només la pesquera. De fet, avui dia hi ha més activitat recreativa que pesquera. L'activitat recreativa ha de ser encara més respectuosa amb el medi ambient, molt especialment quan es desenvolupa en entorns protegits.
161. No es pot tolerar que es produeixin abocaments de vaixells en general, i en vaixells d'esbarjo en particular. Així mateix, no es pot tolerar que hi hagi fondejos sobre prades de posidònia. La nostra comunitat és pionera en la protecció de les prades

de posidònia, i, no obstant això, encara veiem com embarcacions d'esbarjo fondeggen en llocs prohibits. Han de reforçar-se els serveis de vigilància dels parcs naturals per a evitar això.

162. Així mateix, i per a millorar la sostenibilitat de la flota d'esbarjo, i dins de les competències de l'administració, ha d'impulsar-se la creació de camps de boies ecològiques com les que ja existeixen en altres llocs de la nostra comunitat, molt especialment en llocs de concentració d'embarcacions i de major valor ecològic.
163. La mar forma part indissociable de la nostra realitat territorial, i és per això que defensam una política que retorni a la ciutadania d'Eivissa, especialment als més joves, el vincle amb el nostre entorn marítim. Apostam per una visió que entén la navegació i els esports nàutics no només com a activitats de lleure, sinó com a eines educatives, culturals i d'arrelament al territori. Volem construir una Eivissa on la mar no sigui patrimoni d'uns pocs, sinó un espai compartit, obert i, sobretot, formatiu, que fomenti el seu coneixement i respecte. Apropar els coneixements bàsics de navegació a les escoles, facilitar l'accés als esports nàutics i recuperar el saber tradicional mariner són pilars d'una filosofia que aposta per democratitzar la relació amb la mar, recuperar eines d'arrelament illenc, i enfortir el nostre sentit de poble.
164. **El sector públic.**
165. En l'ADN del nostre partit està la defensa del sector públic: sanitat i educació pública, serveis socials i serveis de dependència, administració local, seguretat i altres són l'espina dorsal de la societat del benestar, sobre la qual descansa la resta de l'economia. En l'actualitat som testimonis de com governs de dreta desmunten un teixit de serveis públics que ens ha costat dècades construir i expressament rebutjam i denunciem aquesta deriva anarco-liberal, que condueix al col·lapse d'una societat justa i igualitària.
166. La ciutadania necessita que el sector públic sigui fort i eficaç. Els problemes estructurals de la nostra illa vinculats al dret d'accés a l'habitatge entre d'altres, ens fan estar en precari en molts àmbits, i també en aquells que són públics. No pot tolerar-se que una mestra, un infermer, una guàrdia civil o un funcionari de l'administració de justícia no pugui viure amb dignitat de l'exercici de la seva professió.
167. Quant als mateixos serveis públics, el reforç del sector implica adequar les plantilles a les necessitats reals d'una illa la població de la qual ha crescut per sobre de la capacitat dels serveis que s'ofereixen.
168. **Nosaltres, les treballadores i treballadors.**
169. Però de tot això no aconseguirem res si no es presta tota l'atenció a les necessitats de treballadores i treballadors, que fan funcionar l'illa, cadascú en el seu sector d'activitat, en el seu lloc de treball. Amb drets que no sempre es reconeixen i

respecten, com són les condicions laborals que determinen la llei, els convenis col·lectius i els contractes de treball.

170. Les treballadores i treballadors tenen dret a no realitzar jornades de treball excessives, al fet que es respecti el seu descans diari i setmanal, i a la desconnexió digital. Tenen dret a treballar en llocs segurs que no siguin un risc per a la seva salut i molt menys per a la seva vida, llocs de treball on les treballadores se sentin exactament igual de segures que els treballadors i on tinguin accés al treball en condicions d'igualtat i sense discriminació per sexe, edat o procedència. Les treballadores i treballadors tenen dret a un salari just, d'acord amb la riquesa que generem cada dia amb el seu esforç, que els permeti viure amb dignitat.
171. Les i els socialistes ens posem del costat de les treballadores i treballadors en la lluita per aquests drets i també dels sindicats, reconeixent l'immens treball fet per aquests en la defensa dels drets de treballadores i treballadors, en la negociació dels convenis col·lectius i en la cerca de la justícia social.
172. Perquè aquests drets siguin efectius fa falta un esforç per part de les institucions, que han d'estar a l'altura. S'ha de millorar la inspecció de treball, dotant-la de més recursos humans i tecnològics per ampliar la seva capacitat per a detectar incompliments i abusos, afavorint que els centres de treball siguin llocs segurs físicament i psicològicament, on la igualtat en l'accés als llocs de treball i de responsabilitat sigui efectiva, i on no hi hagi discriminacions laborals per qualsevol motiu, en particular per raó de sexe.
173. Si volem que la nostra illa sigui un lloc millor, que la nostra economia es transformi, es diversifiqui i sigui més justa, més verda i més tecnològica, hem de posar el focus en les treballadores i treballadors.
174. **L'evolució del model econòmic.**
175. Les i els socialistes constatem radicals diferències entre el nostre model i el que en l'actualitat, des dels governs locals, insular i autonòmic, impulsa el PP. Mentre nosaltres volem amortitzar places turístiques, la dreta posa en el mercat desenes de milers més. Volem recuperar espais verds i impulsar la transició ecològica, la dreta vol requalificar terrenys per a desenvolupar més construcció, majoritàriament inassequible per a la ciutadania.
176. Enfront d'això el nostre partit ha de mostrar una fermesa total: fi a les amnisties urbanístiques, disminució de places turístiques, no a la requalificació de sòl rústic i fi del consum desmesurat de recursos.
177. Les i els socialistes som perfectament conscients de la importància del turisme per a la nostra illa i per a les treballadores i treballadors, ciutadanes i ciutadans que depenen d'ell i entenem que és una més de les nostres senyes d'identitat. Reconeixem l'esforç i embranzida demostrada al llarg del temps per les treballadores i els treballadors d'Eivissa per a posar en peus una indústria capital

per a entendre el desenvolupament de la nostra illa. Reconeixem també la capacitat d'innovació de les empreses de l'illa, que han sabut reinventar-se una vegada i una altra, creant nous productes i serveis turístics que han consolidat el lideratge de la marca Eivissa.

178. La demostrada capacitat de treballadores, treballadors i empreses ha de posar-se al servei de la transformació cap a una sostenibilitat real en els seus dos vessants: l'ambiental i el social. Una transformació que aconsegueixi la coexistència pacífica entre l'activitat productiva i la societat en el seu conjunt. Emprendre aquest camí és tan important com urgent.
179. Les i els socialistes hem demostrat tenir el valor per a impulsar canvis i transformacions socials de profund calat. Assumim la nostra responsabilitat per a liderar i impulsar aquesta evolució.
180. **1.3 Les administracions públiques i la nostra illa.**
181. **El marc competencial i la competència entre administracions.**
182. Vuit entitats actuen en el nostre territori: cinc ajuntaments, el Consell Insular d'Eivissa, el Govern de les Illes Balears i el Govern d'Espanya. Quatre d'elles gestionen competències en cada ajuntament.
183. Moltes entitats en un territori petit, amb una relació entre elles no sempre idíllica i que s'utilitzen entre si per a excusar accions o inaccions, que recorren al marc competencial per a desviar responsabilitats i per a deixar d'atendre, en alguns casos, necessitats de la ciutadania i de les empreses. L'administració ha de ser eficaç i eficient en les seves actuacions, no pot ser part del problema, sinó generadora de solucions.
184. El marc competencial és complex. Hi ha diferents administracions que actuen sobre un mateix tema des d'angles diferents i això provoca que les persones i les empreses tenen legítims dubtes en moltes ocasions sobre qui és responsable de què.
185. Així mateix, la ràpida evolució de la societat es combina amb la lenta reacció de les administracions, i aquestes viuen a remolc de problemes i situacions sobrevingudes, que fan que les actuacions i respostes no arribin a temps. No podem resignar-nos al fet que la percepció de l'administració sigui la d'un obstacle i no un impulsor. Reconeixem que una administració potent és imprescindible no vol dir que no siguem conscients de les seves mancances i limitacions, i de la necessitat de redisseny que té.
186. Enfront d'això, algunes forces polítiques veuen com a solució la reducció (o eliminació) de l'administració i deixar que el mercat porti a la societat un equilibri que no es donarà mai per si mateix. La socialdemocràcia ha demostrat que és

l'administració la que proporciona l'equilibri, tenint en compte necessitats, afavorint la igualtat d'oportunitats i limitant el poder dels qui tenen més mitjans.

187. Reconèixer que una administració potent és imprescindible no vol dir que no siguem conscients de les seves mancances i limitacions, i de la necessitat de redisseny que té i el primer pas per a això és millorar la coordinació.
188. Les administracions han de mantenir línies de comunicació obertes, col·laborant i no competint. Han d'existir mecanismes permanents de cooperació tècnica i política que identifiquin colls d'ampolla, ineficiències i contradiccions, i que les resolguin abans que aquestes arribin a la ciutadania. Les administracions només han de competir entre si per a donar millors serveis. Són totes elles, i cadascuna en el seu àmbit, servidores de les persones de les nostres illes, de les i els contribuents.
189. L'administració ha d'estar focalitzada a millorar la seva capacitat de servei i això comença en com atenen a qui es dirigeix a elles. Els serveis d'atenció a la ciutadania han de poder atendre les persones, recollir les seves demandes i redirigir-les a l'administració adequada i pertinent d'una manera flexible i proactiva. L'intercanvi electrònic de documentació entre administracions fa això perfectament possible.
190. El procés continua establint carteres de serveis mínims que qualsevol ciutadana o ciutadà tingui el dret de rebre independentment del seu municipi de residència. Les nostres administracions locals estan en general sanejades i presten serveis per sobre de les seves obligacions legals. És el moment d'establir una sèrie de 'mínims insulars' que tots els ajuntaments hagin d'oferir, i que si és el cas puguin ser mancomunats quan això sigui més eficient.
191. També deuen les administracions continuar el seu camí cap a l'absoluta transparència. Algunes de les obligacions que neixen en la llei de transparència no es compleixen o es compleixen aplicant criteris de mínims. Les administracions, que manegen els recursos de totes i tots, han de ser exemplars en l'administració de fons, la contractació pública, la transparència en les subvencions i ajudes públiques, la celeritat en la contestació a la ciutadania i molts altres.
192. Les administracions també han de complir rigorosament la llei de publicitat institucional. Aquesta llei, que hauria de ser revisada i millorada, estableix uns criteris per a la gestió dels recursos públics en matèria de publicitat i propaganda que s'incomplixen flagrantment. No és tolerable que pseudomitjans generadors de desinformació i falsedats rebin abundants quantitats d'administracions públiques locals. Eliminar l'accés a fons públics de màquines de desinformació és una senzilla i imprescindible mesura per millorar la salut de la democràcia.

193. Una administració diferent.

194. L'administració ha d'abraçar les possibilitats que ofereix la transformació digital. No n'hi ha prou amb introduir sistemes de gestió digitals com els que s'estan desplegant en l'actualitat, s'han d'utilitzar activament els instruments que ofereixen les tecnologies de la informació per acostar-se a la ciutadania. Les ciutadanes i ciutadans han de poder mantenir reunions en línia amb treballadores i treballadors públics, que evitin desplaçaments innecessaris i que ja són el comú en el sector privat.

195. Cal introduir sistemes d'ajuda a la ciutadania recolzats en eines d'intel·ligència artificial (IA). Una ciutadana o ciutadà sap el que vol, però no necessàriament coneix quin és el procediment administratiu adequat, i assistents digitals basats en IA poden orientar i ajudar a preparar la documentació, realitzar un primer filtrat dels documents registrats i guiar en múltiples processos administratius.

196. Ahora, aquesta digitalització no ha de deixar a ningú enrere i les administracions han de disposar de serveis de suport i ajuda que impedeixin que es converteixin en ciutadans de segona les persones amb dificultats o menys hàbit d'utilitzar eines digitals.

197. L'administració local ha de fer també un esforç de simplificació administrativa i racionalització de les competències, aplicant en la mesura del possible el principi de subsidiarietat, molt en particular en la relació entre l'administració autonòmica i la insular i local.

198. Federalisme insular.

199. El nostre partit és un partit federalista i desitja traslladar aquest model a la nostra comunitat autònoma. Ha de continuar-se el procés de trasllat de competències al Consell Insular, empoderant aquesta administració. Ahora, el Consell ha de delegar als ajuntaments les competències que per lògica haurien d'estar exercint ells. Aquest treball de racionalització tindrà com a objecte, en primer lloc, eliminar les duplicitats i redundàncies, i, en segon, facilitar a les ciutadanes i ciutadans entendre on radica cadascuna de les competències.

200. Aquest traspàs competencial ha d'anar associat a una adequada dotació econòmica, incloent-hi quan sigui oportú reavaluar el cost de prestació de serveis que en el seu moment van ser transferits sense la dotació adequada. Per a això, creiem que és fonamental l'aplicació del principi d'ordinalitat en l'assignació dels recursos del Govern Balear.

201. La representació política de la nostra illa.

202. La FSE-PSOE es compromet a treballar per aconseguir que la representació política de la nostra illa en el Parlament de les Illes Balears sigui conforme al seu

pes demogràfic. Aquest compromís no és contra ningú, sinó a favor de la justícia i l'equitat dins una comunitat autònoma diversa, on cal garantir un equilibri raonable entre la representació territorial i la proporcionalitat poblacional. Eivissa no pot continuar patint un desequilibri que la situa en inferioritat representativa tot i l'evident creixement i pes demogràfic que té avui dins l'arxipèlag.

203. 1.4.- Els recursos hídrics.

204. En poc més de mig segle de creixement turístic i demogràfic, Eivissa ha arribat a una situació crítica pel que fa a la gestió de l'aigua. Els aquífers naturals han estat intensament sobreexplotats i molts d'ells es troben avui salinitzats. Alhora, els continus abocaments d'aigua mal depurada a la mar han generat greus impactes ambientals que han afectat de manera directa els ecosistemes marins. Aquesta degradació ha situat tant la població resident com els visitants en una posició de vulnerabilitat pel que fa al subministrament d'aigua potable.
205. L'escenari es veu agreujat pel context actual de crisi climàtica. En territoris mediterranis com el nostre, els efectes són especialment evidents: augment sostingut de les temperatures, reducció de les precipitacions i períodes de sequera cada cop més llargs i freqüents.
206. La crisi hídrica d'Eivissa respon a una combinació de factors estructurals i conjunturals: el creixement urbanístic i turístic sense planificació, la proliferació de pous il·legals, la manca de sanejament en zones desenvolupades —fet que altera negativament el cicle natural de l'aigua—, la precarietat de les infraestructures i l'absència d'un control rigorós sobre l'explotació dels recursos hídrics. A tot això s'hi suma una gestió inefficient i el retard continuat de les inversions necessàries per garantir un model hídric sostenible.
207. Les conseqüències són alarmants: els aquífers es troben només al 36 % de la seva capacitat, amb zones especialment afectades per la salinització i la sobreexplotació, com Sant Agustí, Jesús o Puig d'en Valls. La tolerància davant l'explotació abusiva dels aquífers ha de ser nul·la, en coherència amb la importància crítica que tenen per al benestar col·lectiu de l'illa.
208. Les i els socialistes entenem que l'aigua és un bé comú i un dret fonamental, no una mercaderia supeditada als interessos privats ni al creixement il·limitat. Volem impulsar una nova cultura hídrica que redueixi el malbaratament i el creixement insostenible del consum de recursos hídrics. L'actual situació, clarament insostenible, exigeix una resposta urgent i valenta, basada en la responsabilitat, l'eficiència i la visió de futur.
209. Cal garantir el subministrament d'aigua a la ciutadania, al sector primari i al conjunt del teixit econòmic, però sempre sota criteris d'ús responsable. Per això, prioritzam mesures com la millora de les infraestructures, la reducció de les pèrdues en la xarxa, la reutilització de l'aigua depurada, i la recuperació dels

aqüífers. Totes aquestes accions han d'anar orientades a revertir els impactes ambientals i garantir la disponibilitat del recurs a mitjà i llarg termini.

210. Davant la gravetat de la situació, cal una estratègia integral basada en reformes estructurals que transformin el model actual de gestió de l'aigua i mesures immediates per fer front als impactes més urgents. Només així podrem garantir la sostenibilitat hídrica de la nostra illa i el benestar de qui hi viu.
211. En primer lloc, la creació d'una Agència Insular de l'Aigua, un organisme públic i autònom encarregat de gestionar de manera integral el cicle de l'aigua a Eivissa, que hauria d'assumir competències plenes sobre la planificació, captació, distribució, depuració i reutilització, tot establint un model transparent i eficient basat en criteris de sostenibilitat i equitat.
212. Paralelament, s'ha de promoure la transferència de competències al Consell Insular, amb l'objectiu d'apropar la gestió al territori i garantir una resposta adaptada a les necessitats específiques de l'illa. Aquesta transferència ha d'anar acompanyada d'un pla de finançament adequat.
213. Per tal de reforçar la presa de decisions i millorar el coneixement sobre l'estat real dels recursos hídrics, es proposen dues mesures fonamentals. En primer lloc, la redacció d'un Pla Hidrològic Insular que esdevingui el diagnòstic de situació de referència per a tot allò relacionat amb el cicle de l'aigua. Aquest pla permetrà establir una base tècnica sòlida per a la planificació i la gestió dels recursos hídrics.
214. En segon lloc, es proposa la creació d'un Observatori de l'Aigua que mantingui un monitoratge permanent dels nivells freàtics, la qualitat de l'aigua i l'estat de les infraestructures. Aquest observatori hauria de recopilar, analitzar i difondre dades sobre el consum, el rendiment de les xarxes i altres indicadors clau, així com incorporar perspectives complementàries, com ara les sociodemogràfiques, a la gestió del cicle de l'aigua. A més, hauria d'integrar una taula de treball multidisciplinària amb representants tècnics, científics i institucionals, i posar en marxa un sistema d'informació pública per garantir la transparència i la participació ciutadana.
215. Aquestes mesures han d'anar acompanyades d'un pla insular d'inversions destinat a renovar i modernitzar les infraestructures existents. L'actual xarxa de distribució presenta pèrdues inacceptables, amb fuites que arriben al 31% en alguns municipis, i les plantes de depuració mostren signes evidents d'obsolescència. La millora d'aquestes instal·lacions ha de ser una prioritat, especialment en les zones més afectades, i ha d'incloure l'ús de tecnologies més eficients i sostenibles, com ara sistemes de detecció de fuites en temps real i equips de dessalació alimentats amb energies renovables. La completa digitalització del cicle de l'aigua a la nostra illa ha de ser una realitat els pròxims anys.

216. Al mateix temps, és imprescindible adoptar mesures immediates que contribueixin a alleujar la pressió sobre els recursos hídrics mentre es despleguen les solucions a llarg termini. Una actuació prioritària en aquest sentit és el control i regulació dels pous, molts dels quals operen fora del marc legal, afavorint extraccions incontrolades i la salinització dels aqüífers.
217. Cal activar amb urgència un pla de regularització que inclogui la intensificació de les inspeccions, l'aplicació de sancions rigoroses i, si escau, la modificació del marc normatiu per facilitar una actuació més contundent contra l'ús abusiu d'aquest recurs essencial. El control ha de fer-se extensiu també als pous i perforades legalitzats, que han de complir estrictament amb els volums autoritzats. Per garantir-ho, es pot contemplar la instal·lació de comptadors amb tele-lectura i sistemes de tele-gestió, que permetin detectar consums irregulars en temps real.
218. Un altre àmbit d'actuació prioritària és l'ampliació de la capacitat de dessalació, especialment en municipis com Santa Eulària, on només el 37 % de l'aigua subministrada prové d'aquest sistema. Cal invertir en la renovació dels equips actuals, l'ampliació de les plantes de dessalació existents fins a assolir el límit de la seva capacitat de creixement, i només després planificar la construcció de noves instal·lacions únicament allà on sigui realment necessari, amb l'objectiu de garantir el subministrament a la població resident i reduir la dependència dels aqüífers. Aquesta estratègia ha de respondre a criteris de sostenibilitat i no ha de servir de coartada per continuar alimentant un model de creixement il·limitat basat en la massificació turística i l'especulació urbanística, que només agreuja la saturació i l'esgotament dels recursos naturals de l'illa.
219. També és fonamental fomentar la reutilització de l'aigua depurada, que actualment es limita a un 4%. Aquest percentatge és clarament insuficient i suposa una pèrdua d'oportunitats per alleujar la pressió sobre els recursos hídrics subterranis. S'ha de fer un estudi profund i detallat de les possibilitats d'ús pràctic de les aigües regenerades, que ha de considerar la ubicació de cada depuradora, i les necessitats específiques de cada entorn, tenint en compte molt especialment el cas de la nova depuradora de Sa Coma, situada a una cota que genera nombroses oportunitats de reutilització. Àmbits com l'agricultura, la jardineria i la neteja urbana, són activitats en què l'ús d'aigua regenerada és perfectament viable. També s'ha d'estudiar i experimentar amb la reinjecció en aqüífers de les aigües regenerades, contribuint a la seva recuperació i evitant, tant com sigui possible, que un sol metre cúbic s'aboqui al mar.
220. A més, s'ha d'activar un pla de sensibilització ciutadana, que inclogui campanyes d'informació sobre la importància de fer un ús responsable de l'aigua. Aquestes iniciatives han d'anar dirigides tant a la població resident com als visitants, i han d'anar acompanyades d'incentius per al consum eficient i la instal·lació de sistemes d'estalvi en habitatges, hotels i altres establiments.
221. Davant la gravetat de la situació actual, resulta imprescindible establir un pla d'emergència hídrica per fer front a situacions crítiques com sequeres prolongades

o col·lapses en el subministrament. Aquest pla ha d'incloure mesures extraordinàries com el transport d'aigua des de zones menys afectades, la prioritització dels usos essencials i la distribució equitativa dels recursos disponibles.

222. Els i les socialistes d'Eivissa sabem que el futur de l'aigua és també el futur de la nostra illa. Per això, no podem permetre que el sistema hídric sigui víctima de la deixadesa política o l'especulació. Hem de ser valents i clars: defensar l'aigua és defensar la vida, la justícia social i el territori. I ho farem amb polítiques valentes, transparents i compromeses amb el bé comú.
223. **1.5.- Tancament del cicle de l'activitat humana.**
224. La gestió dels residus defineix el model de territori i de futur que volem per a Eivissa. Com a socialistes, defensam una illa que protegeixi el seu entorn natural, que aposti pel progrés sostenible i que sigui capaç de compatibilitzar el desenvolupament amb la responsabilitat ambiental. Ens enfrontam a un dels principals reptes ecològics i logístics territorials a causa de la nostra condició insular, la pressió turística estacional i un model de consum intensiu que genera un volum de residus molt superior a la mitjana estatal.
225. Aquesta realitat tensiona les infraestructures de recollida, tractament i abocament, agreujant els riscos ambientals, socials i sanitaris. L'abocador de Cana Putxa es troba al límit de la seva capacitat, amb una previsió de saturació prevista per a l'any 2028. Malgrat aquesta situació crítica, el Consell Insular governat per la dreta no han impulsat cap alternativa.
226. Davant la manca d'acció, des de la FSE manifestam el nostre compromís amb la promoció d'un nou model de gestió de residus, més eficient, just i arrelat al territori. Apostam per una estratègia insular integral, fonamentada en els principis de reducció, reutilització i reciclatge, i alineada amb la Llei estatal 7/2022 de residus i sòls contaminats, la normativa autonòmica balear i els objectius europeus de transició ecològica.
227. Atesa la inexistència d'alternatives viables, la FSE considera que, avui dia, el trasllat dels residus no valoritzables fora de l'illa és l'opció més viable, econòmica, sostenible i respectuosa amb la salut pública i el medi ambient. En aquest sentit, la planta de valorització energètica de Son Reus, a Mallorca, representa una solució eficient i immediata. Aquesta infraestructura, amb una capacitat actual sobredimensionada i amb experiència en la gestió de residus procedents d'altres territoris, ha demostrat la seva eficàcia i seguretat, i es presenta com una alternativa tècnicament solvent. L'aprofitament de la seva capacitat excedent permetria evitar la construcció d'una nova incineradora a Eivissa, una opció que consideram innecessària i contraproduent, i que, a més de suposar una inversió propera als 200 milions d'euros, contravé criteris de racionalitat tècnica i territorial, i implicaria un retrocés en el camí cap a l'economia circular.

228. És urgent elaborar un Programa de Prevenció i un Pla de Gestió orientats a reduir la generació de residus i potenciar la recollida selectiva de tots els materials valoritzables. Aquestes accions han de garantir que només una mínima part dels residus sigui destinada a la valorització energètica.
229. En aquest context, cal realitzar, amb caràcter d'urgència, les inversions necessàries i adoptar les mesures tècniques i de gestió oportunes per corregir les deficiències detectades en el disseny i el funcionament actual de les instal·lacions de tractament de residus de Ca na Putxa. És imprescindible millorar l'eficiència del sistema i garantir-ne la plena operativitat, així com eliminar les molèsties que pateixen els veïns. Aquestes actuacions han de formar part d'una estratègia integral de millora que asseguri un tractament de residus modern, eficient i respectuós amb el medi ambient i la salut pública.
230. Proposam la creació d'un Pacte Insular pel Residu Zero, amb la participació dels ajuntaments, el Consell Insular, els sectors empresarials, les entitats socials i ambientals i la ciutadania. Aquest pacte ha d'establir objectius compartits, terminis concrets i mecanismes de seguiment públic, amb l'objectiu de fer d'Eivissa una illa referent en sostenibilitat, amb un sistema de gestió de residus eficient, modern i orientat al futur.
231. Per avançar en aquesta transformació, cal millorar el sistema de recollida municipal mitjançant estratègies innovadores, com el model porta a porta, contenidors intel·ligents amb identificació d'usuari i sistemes de recompensa, o l'aplicació de tecnologies digitals per optimitzar rutes i reduir emissions. Aquestes pràctiques, aplicades amb èxit en municipis de Catalunya, Navarra i Euskadi, han demostrat una millora significativa en la recollida selectiva i una reducció notable de la fracció resta. És igualment important reforçar la col·laboració tècnica i econòmica entre el Consell Insular i els ajuntaments, per garantir un servei de recollida adaptat a cada realitat local.
232. Una gestió sostenible també requereix la implantació d'infraestructures públiques de compostatge i biomassa de proximitat, que permetin aprofitar els residus orgànics i vegetals generats a l'illa, reduint així el volum transportat i promovent una economia verda i arrelada al territori.
233. La implicació ciutadana és fonamental. Per això, és essencial dur a terme una gran campanya insular de conscienciació, amb missatges clars, visuals i adaptats a tots els segments de població i visitants. L'educació ambiental ha de tenir un paper transversal, especialment dins del sistema educatiu, treballant conjuntament amb escoles i instituts per incorporar aquesta perspectiva des de la base.
234. **1.6.- Les noves formes de mobilitat.**
235. Eivissa afronta reptes de mobilitat vinculats a la saturació estacional que produeix el seu model econòmic i a la dependència del transport marítim i aeri, els quals provoquen sobre costos logístics i la desigualtat d'accés als serveis. La mobilitat no

és només un dret fonamental, sinó també una eina clau per a la cohesió social, l'equitat territorial i la sostenibilitat ambiental.

235. Reivindicam un transport públic gratuït, universal i de qualitat, considerant-lo un dret social i una eina fonamental per reduir la dependència del vehicle privat; capaç de cobrir tot el territori amb freqüències suficients, bones connexions i infraestructures modernes. Només així el transport col·lectiu podrà ser una autèntica alternativa al vehicle privat. Així, per garantir un servei de qualitat, revindicam la instauració d'un consorci insular de transports, format pel Consell i els ajuntaments, i amb la dotació econòmica adequada a les necessitats de la nostra illa, que sigui capaç de donar el servei que volem.
236. Malauradament, el model de transport actual a l'illa, és ineficient, contaminant i incompatible amb una Eivissa que aspira a ser més habitable, equilibrada i respectuosa amb el seu entorn. Les i els socialistes apostam per una transformació profunda del model de mobilitat, que posi les persones al centre i entengui la mobilitat com a pilar de justícia social i qualitat de vida. Un model que ha d'integrar criteris de sostenibilitat, intermodalitat real i eficient, digitalització dels serveis i participació ciutadana en la planificació. Alhora, és urgent desplegar una xarxa insular de punts de recàrrega que sigui funcional, accessible i amb un manteniment eficient, per tal de fomentar l'ús del vehicle elèctric i reduir la dependència dels combustibles fòssils.
237. Reivindicam un transport públic gratuït, universal i de qualitat, considerant-lo un dret social i una eina fonamental per reduir la dependència del vehicle privat; capaç de cobrir tot el territori amb freqüències suficients, bones connexions i infraestructures modernes. Només així el transport col·lectiu podrà ser una autèntica alternativa al vehicle privat.
238. Cal renovar la flota amb autobusos sostenibles (elèctrics o híbrids), millorar les connexions i adaptar les freqüències per respondre tant a les necessitats de mobilitat quotidiana de la població resident, com a les demandes pròpies de l'activitat turística. També és necessari invertir en la construcció i reforma de les estacions d'autobusos, perquè funcionin com a intercanviadors intermodals connectats amb ports, aeroport i centres urbans. Així mateix, és necessari desenvolupar un pla integral d'adequació de parades, que contempli aspectes com l'accessibilitat, els serveis per a persones amb discapacitat, la senyalització vertical, la informació en temps real, la visibilitat, la il·luminació, les marquesines, els espais de parades i la instal·lació d'aparcabicycletes.
239. Per altra banda, el servei de taxi constitueix una part fonamental del sistema públic de transport i garanteix una mobilitat segura, regulada i accessible per a residents i visitants. No només és un servei clau per a la cohesió territorial i l'equitat d'accés, sinó també una eina indispensable per al bon funcionament del model turístic i la convivència urbana.
240. El servei públic de taxi pot ser utilitzat com un complement útil per estendre la capillaritat del transport públic. Hi ha molts casos en els que el manteniment de

línies regulars no és sostenible econòmicament. Un servei de taxi gratuït sota demanda pot ser adequat en determinades situacions, tal i com es va fer en el passat.

241. A Eivissa, aquesta funció es veu amenaçada per la proliferació de taxis pirates, una competència deslleial que precaritza el treball dels taxistes regulats, genera desconfiança entre els usuaris i compromet greument la seguretat i la imatge d'Eivissa com a destinació turística de qualitat. Enfront d'això, consideram que cal una resposta institucional ferma. Apostam per reforçar els mecanismes de control i sanció contra l'intrusisme, amb presència policial efectiva als punts crítics (com l'aeroport i el port), inspeccions regulars i l'ús de tecnologia per a la detecció de serveis no autoritzats.
242. És imprescindible avançar cap a la implementació efectiva del reglament del Taxi d'Eivissa, actualment prorrogat fins a l'aprovació definitiva del nou marc normatiu. Aquesta implementació ha d'anar acompanyada d'una revisió profunda dels criteris per a la concessió de llicències, incloent-hi els plans estacionals i la modernització del sistema d'assignació i ordre de serveis, així com sistemes de reserva unificats per a tota l'illa, mitjançant aplicacions mòbils i gestió GPS dels vehicles, que permetin millorar l'eficiència i la comoditat del servei per a l'usuari.
243. És fonamental garantir unes condicions laborals dignes per als professionals del sector, combatre l'economia submergida i assegurar una cobertura eficient i de qualitat a tot el territori insular. En aquest sentit, l'impuls cap a una àrea de prestació conjunta a escala insular contribuiria tant a optimitzar el servei com a preservar els drets dels professionals i reduir l'oferta il·legal.
244. En els pròxims anys, noves formes de mobilitat, com els vehicles autònoms, suposaran un canvi estructural en la manera en què ens desplacem. L'administració pública ha d'anticipar-se a aquests canvis, establint una regulació adequada per al seu ús i aprofitant-ne el potencial des d'una òptica d'interès general i de sostenibilitat.
245. En paral·lel, és fonamental apostar decididament per la digitalització en la gestió de la mobilitat. Disposar de dades actualitzades i fiables sobre els vehicles en circulació i els patrons de mobilitat, així com oferir informació clara i accessible en línia a la ciutadania, és clau per facilitar i incentivar l'ús del transport públic. Aquestes eines poden influir decisivament en la presa de decisions dels usuaris, afavorint l'ús del transport col·lectiu i reduint progressivament la dependència del vehicle privat.
246. Igualment, apostam per la planificació prèvia de la mobilitat associada a esdeveniments esportius, culturals o festius, incorporant la mobilitat sostenible i l'accés inclusiu com a part de l'organització.
247. Fomentar la mobilitat a peu i en bicicleta és essencial per avançar cap a un model saludable i sostenible. Cal desplegar una xarxa insular de carrils bici segura,

connectada i integrada en la planificació urbanística, amb senyalització adequada i connexions amb punts estratègics. Les noves infraestructures viàries ha d'incorporar carrils bici, excepte en casos justificats i promoure camins escolars segurs i rutes ciclistes protegides per fomentar l'autonomia dels infants i els desplaçaments actius i segurs. Paral·lelament, cal ampliar i adequar les zones de vianants als nuclis urbans, millorant l'accessibilitat i la seguretat per als vianants, especialment per a infants, persones grans i col·lectius amb mobilitat reduïda.

248. Cada vegada més ciutadans opten pel patinet elèctric com a alternativa al vehicle privat, una tendència que contribueix a reduir el trànsit, les emissions contaminants i la dependència del cotxe. Davant d'aquesta realitat creixent, és imprescindible que les ciutats s'hi adaptin amb una mirada equilibrada que contempli tant les necessitats dels usuaris responsables com la protecció dels vianants i de l'espai públic. Per això, cal avançar cap a una ordenació clara i eficaç que inclogui la instal·lació d'aparcaments específics per a patinets en punts estratègics, així com la regulació i el control dels usos incívics, com ara la circulació per les voreres o a velocitats inadequades. Només amb una planificació urbana que integri aquesta nova mobilitat de forma ordenada i segura es podrà garantir una convivència harmoniosa.
249. Des de la FSE-PSOE, consideram que la Llei de control d'afluència de vehicles és una eina útil per combatre la saturació de les carreteres d'Eivissa i avançar cap a un model de mobilitat sostenible. Aquesta norma, nascuda d'un ampli consens parlamentari, ha estat desvirtuada pel Consell Insular, governat pel PP, amb una proposta unilateral i una aplicació improvisada per al 2025, que no només ignora els límits recomanats per evitar la saturació, sinó que en la pràctica manté la mateixa pressió viària que en estius passats. A més, aquesta proposta ha estat elaborada sense diàleg ni transparència. Defensam una aplicació rigorosa, valenta i consensuada de la llei, com a eina clau per ordenar la mobilitat i preservar el territori davant la pressió creixent que pateix l'illa, especialment durant la temporada turística.
250. Un sistema de taxes just ha de penalitzar els vehicles contaminants i fomentar alternatives sostenibles, així com una limitació progressiva del parc mòbil de lloguer, tant de cotxes com de motos. Aquesta limitació ha d'anar acompanyada d'una aposta decidida per l'electrificació d'aquestes flotes, com a part d'una estratègia de transició ecològica real. Tot plegat ha d'anar vinculat, lògicament, a una millora radical de la xarxa de transport públic, que permeti alternatives reals i eficients per a residents i visitants.
251. Defensam la implantació de Zones de Baixes Emissions (ZBE) que vagi acompanyada per una xarxa d'aparcaments dissuasius, com eina essencial per a reduir la contaminació i avançar cap a una mobilitat més neta, especialment en nuclis urbans i zones amb gran afluència. Aquesta iniciativa ha d'anar acompanyada d'una xarxa d'aparcaments dissuasius i sistemes d'accés regulat que permetin limitar la pressió del trànsit en entorns especialment sensibles com Dalt Vila, Ses Salines, Platges de Comte o el Parc Natural de ses Salines, tot potenciant el transport col·lectiu i la mobilitat activa.

252. A més d'això, els carrers han de reduir l'espai pels cotxes i augmentar l'espai per a les persones. Ha d'impulsar-se la construcció de grans espais d'aparcament subterrani que sigui posat a disposició de les persones residents a un preu ajustat, alliberant espai als nostres carrers on el vianant ha de tenir la prioritat.
253. Amb l'objecte de facilitar l'accés al centre de la ciutat, la xarxa de transport públic insular ha d'implementar línies que enllacin els aparcaments dissuasius amb els centres urbans amb freqüència suficient.
254. Des de la FSE-PSOE, apostam per una mobilitat que respongui a les necessitats reals de la ciutadania, que sigui sostenible, segura i adaptada a la realitat insular. En aquest sentit, és fonamental el desenvolupament efectiu del Pla de Mobilitat Sostenible previst en la legislació, així com la creació d'un Consorci de Mobilitat participat per les distintes administracions competents amb matèria de transport, que permeti, planificar, gestionar, regular i coordinar de manera integral les polítiques de transport i mobilitat a la nostra illa. La participació ciutadana i dels sectors implicats ha d'estar garantida en tots els processos de disseny i avaluació de les polítiques de mobilitat.
255. Els i les socialistes d'Eivissa reivindiquem un model de governança més equilibrat dins la nostra Comunitat Autònoma, basat en un veritable federalisme interior. Defensem l'equitat entre illes pel que fa a competències i recursos en mobilitat i transport terrestre. En aquest sentit, proposem que, en el marc de la Comissió de Consells i amb el consens dels consells insulars, s'estableixi un mecanisme objectiu per calcular els costos reals. Aquest sistema ha d'assegurar que tant la gestió directa de serveis a Mallorca com les transferències a Menorca, Eivissa i Formentera es fonamentin en criteris i paràmetres econòmics homogenis.
256. **1.7.- El benestar i la protecció animal.**
257. Cada dia resulta més evident la creixent sensibilització de la ciutadania davant la necessitat de garantir la protecció dels animals en general i, particularment, dels animals que viuen en l'entorn humà, com a éssers dotats de sensibilitat, els drets dels quals han de protegir-se. Així, la comunitat autònoma de les Illes Balears i els seus ajuntaments han de desenvolupar i aplicar normatives que avancin en la protecció dels animals, el seu benestar i el rebuig davant situacions de maltractament cap a aquests. Cal regular el reconeixement i la protecció de la dignitat dels animals per part de la societat, partint de la perspectiva del nostre comportament cap a ells com a éssers vius dins del nostre entorn de convivència.
258. Per això, es garantirà l'aplicació de la Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i el benestar dels animals.
259. Especialment, els gats comunitaris són una realitat arrelada a les nostres illes i el control poblacional d'aquests és un fet que no es pot posposar més. Cal treballar per aplicar la normativa i anar reduint progressivament la població de felins, garantint-los alhora la protecció i unes condicions de vida dignes.

260. Les espècies autòctones de l'illa d'Eivissa són també una prioritat. Per això, protegim les espècies autòctones i el control de les al·lòctones, mentre reforcem la vigilància per evitar l'entrada d'animals i plantes que puguin envair o suposar riscos fitosanitaris o zoonosanitaris aplicant la legislació vigent; posant un especial èmfasi a la sargantana pitiüsa.

EIX 2: Unes illes que garanteixen els drets de les persones

261. **EIX 2: Unes illes que garanteixen els drets de les persones.**
262. **2.1.- La igualtat entre dones i homes.**
263. La innegable realitat de la nostra societat és que seguim sense assolir una igualtat real entre dones i homes. Les passes fetes durant els darrers anys pels governs progressistes, els drets aconseguits i les llibertats guanyades reivindicació rere reivindicació, s'estan veient ara compromeses per l'avançament de la dreta i la ultradreta, que reforcen i abracen el negacionisme sobre la mateixa existència de la desigualtat i, el que encara és més greu, sobre la violència que s'exerceix cap a les dones pel fet mateix de ser dones.
264. Des de les polítiques amb perspectiva feminista abanderades pel Partit Socialista, les dones han anat conquerint els drets que les corresponen i que les han d'igualar als homes, però, tot i que han estat molts els avenços en matèria d'igualtat, encara queda un llarg camí per recórrer si volem garantir que mai no es farà una passa enrere.
265. Les i els socialistes triam lluitar per una societat més justa i igualitària, on les dones siguin verdaderament lliures, reconegudes i tingudes en compte. Triam lluitar perquè totes les dones tinguin veu i se sentin empoderades, acompanyades, respectades i representades a les nostres institucions, però també en el conjunt de la nostra societat.
266. La consecució de la igualtat real entre dones i homes no pot sinó perseguir un únic objectiu, fer-nos realment iguals. Igualment representades, igualment participants, igualment importants, igualment lliures. Sense les dones, no hi ha democràcia, no hi ha justícia, no hi ha avenços. Les dones hem estat i continuem sent la meitat de tot, i és per això que totes les polítiques encaminades a la consecució d'una societat moderna, avançada i tolerant no poden caminar sense nosaltres, les dones, com a iguals.
267. És la nostra obligació com a socialistes continuar treballant, mirant cap a un futur amb una perspectiva feminista ampla, completa, que tot ho encapçali. Des de les polítiques sanitàries a les educatives, des de la protecció de les dones i nenes més vulnerables, víctimes de violència digital, econòmica, sexual, d'abusos i trata, passant pel desenvolupament urbà amb perspectiva feminista que ha de donar-nos els espais segurs que ens mereixem a les nostres ciutats i pobles.
268. És per això que les i els socialistes mostrem el nostre compromís ferm per garantir que, des de cada institució on ens trobam, des de cada acte al qual assistim, des de cada associació a la qual pertanyem o amb la qual ens reunim, donem veu a les dones, a la lluita pels seus drets, contra la seva invisibilització, contra la bretxa de

gènere, a trencar els sostres de vidre, amb la presència i el suport a les nostres companyes, a les nostres veïnes, a les nostres joves i nenes.

269. Corresponsabilitat i conciliació per avançar cap a l'equitat real.

270. No existirà una igualtat real entre dones i homes fins que la corresponsabilitat arrel·li veritablement a la nostra societat, fins que tothom entengui l'autèntic significat d'allò que ha de representar. No es pot parlar de conciliació sense parlar de corresponsabilitat. Ambdues figures han de treballar juntes perquè puguem avançar en igualtat de condicions, perquè el pes de les cures i el repartiment equitatiu de les feines domèstiques sigui assumit al 50% entre ambdós progenitors i que així pugui existir un equilibri familiar, laboral i personal just per tothom.
271. La càrrega mental que les dones suporten les fa més vulnerables a les malalties mentals, i aquestes són, en la majoria dels casos, invisibles als ulls de qui no les pateix i sempre assumides com quelcom amb què les dones simplement conviuen com a part del rol que els ha tocat pel seu sexe, per ser dones. La càrrega mental, estereotipada i assumida per les dones, també els dificulta avançar professionalment, ja que han d'assumir dobles i triples rols com a professionals, com a cuidadores i com a gestores de la llar, el que moltes vegades impossibilita un rendiment òptim i que les estanca, impedeix o dificulta créixer en l'àmbit professional. És imprescindible que els homes assumeixin la part de responsabilitat que els hi correspon, que els hi pertoca com a part de l'estructura familiar i com a part de la societat.
272. Per això, les i els socialistes mostrem el nostre compromís per treballar i avançar cap a una corresponsabilitat que permeti a les dones no haver de renunciar a un desenvolupament professional ple, si així ho desitgen, per haver d'atendre la cura de descendents i ascendents. Implementant, millorant i garantint plans de conciliació, des de les administracions públiques fins a les empreses privades, facilitant totes les eines de les quals disposam des de les administracions, per tal que les dones puguin, en igualtat de condicions, complir amb els seus objectius laborals i personals, igual com ho fan els companys homes. És a dir, per tal que la conciliació sigui real i les dones consolidin aquest dret a ser més que cuidadores o organitzadores de la llar.
- 273. Coeducació. Valors per educar en el respecte i la igualtat.**
274. La coeducació és la ferramenta bàsica i imprescindible que garanteix una educació basada en el respecte i la igualtat i que persegueix el desenvolupament integral des d'una perspectiva feminista en tots els àmbits educatius. A través de la coeducació se cerca corregir els estereotips sexistes que pretenen limitar el que és propi de cada sexe des de la infància, i ensenyar a les nenes i nens que el sexe al qual pertanyen no limita el que poden fer ni qui poden arribar a ser.

275. La coeducació, com a eina educativa, també serveix per detectar actituds tòxiques, situacions de desigualtat o abusos i ajudar a corregir-les, en primer lloc, dins l'entorn educatiu. El treball per a la implementació de la coeducació a les aules està clarament lligat a l'ideari socialista, que persegueix una igualtat real entre dones i homes. Les i els socialistes tenim molt clar que tan sols a través d'una coeducació transversal, i recolzada per les polítiques públiques, es formaran les dones i homes del futur, lliures d'estereotips i iguals en drets i oportunitats.
276. Hem d'assumir que, malauradament, malgrat tota la feina i les polítiques que des del Partit Socialista s'han dut a terme els darrers anys, vivim un retrocés en igualtat, alimentat per un màrqueting ferotge que continua perpetuant els rols més sexistes que divideixen la nostra infància, pretenent determinar i posar límits a qui hem de ser i quin és el nostre lloc segons el nostre sexe. Això, no sols malmet la infància sinó que dona continuïtat i arguments a aquells que fan de la cosificació i mercantilització de les dones, des d'edats molt primerenques, un objecte de negoci. És per tot això que les i els socialistes continuem treballant per tal que les polítiques d'igualtat arrelin en la nostra societat, especialment mitjançant les polítiques de coeducació. Recolzam la feina del personal docent per tal que les nostres filles i fills puguin educar-se sense prejudicis, podent decidir lliurement i sense cap mena de coaccions si volen jugar amb cotxes o nines i sense que això hagi de determinar qui són. Sols així educarem una generació que pugui relacionar-se d'igual a igual en qualsevol context, ja sigui d'amistat, de parella, d'estudis o laboral.
277. És per això que hem de continuar promocionant els plans d'igualtat, conciliació i corresponsabilitat a les empreses al mateix temps que impulsam activament la formació i sensibilització sobre corresponsabilitat, tant en l'àmbit educatiu com laboral. Aquest enfocament és clau per prevenir i acabar amb la violència de gènere en totes les seves formes.
278. La conciliació no és només una qüestió individual: és una responsabilitat col·lectiva i una aposta de país. Cal una aposta decidida per la corresponsabilitat dins la llar i per la igualtat entre homes i dones en l'àmbit de les cures. No podrem avançar com a societat si les dones continuen assumint la càrrega majoritària de les tasques domèstiques i de cura, sovint en silenci i sense reconeixement.
279. És imprescindible un canvi cultural, però també normatiu i estructural. És per això que les administracions han d'assegurar la implementació i l'afavoriment de polítiques que afavoreixin la conciliació laboral, familiar i personal. Aquestes polítiques han d'estar sempre centrades a garantir l'interès superior del menor a passar temps amb la seva família, en el dret dels seus progenitors a dur a terme una criança amb totes les garanties i en la dotació de recursos públics que cobreixin les necessitats reals de tots els models de família.
280. En el cas de les famílies monoparentals, la seva gran majoria encapçalades per dones, és imprescindible que la corresponsabilitat sigui exercida per les administracions públiques i que, per tant, s'estableixin criteris com la prioritat en l'accés i ajudes i barems justs tant per les famílies.

281. Violència masclista.

282. La violència que les dones pateixen pel fet de ser dones se sustenta en el patriarcat més encarcarat, aquell que les vol submises, callades i oblidades. Aquesta violència, estructurada i arrelada en els estereotips de gènere les fa vulnerables a tota mena de violència i des de qualsevol àmbit de la nostra societat. Les dones hi conviuen cada dia, però afortunadament cada cop més homes en són conscients i l'enfronten activament. I és que és com a societat unida que hem d'enfrontar la violència masclista.
283. La cosificació i feminització que es fa de les dones ha de ser enfrontada sense contemplacions. Les i els socialistes treballam des de cada institució per dotar la nostra societat de les eines i marcs legals que acabin d'una vegada per totes amb la violència masclista. Una mostra n'és el Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, que actualitza i dota de més mitjans la lluita contra la violència digital, econòmica, vicària...
284. Però no podem parlar de violència masclista sense parlar de la prostitució o la tracta, que afecten majoritàriament nenes i dones arreu del món. La mercantilització que el patriarcat més cruent fa del cos de les dones, com a mer objecte d'ús, de consum, de negoci, pretén convertir-les en simples eines pel seu benefici. Aquesta realitat la vivim també a ca nostra on, afavorida pel factor turístic i la precarització laboral, la veiem clarament reflectida en l'augment de dones en situació d'explotació sexual destinades a satisfer, com un producte més de l'oferta turística de l'illa, la demanda dels qui van cercant sol i festa. El nombre de dones en situació d'explotació i el dels seus proxenetes, a vegades veritables màfies de la trata de dones i nenes, creix perquè es manté la demanda. Les i els socialistes mantenim el ferm compromís de treballar per garantir a les dones i nenes víctimes de l'explotació sexual una vida digna i segura, posant al seu abast tots els recursos de què disposen les administracions i, alhora, lluitar contra aquells que es beneficien d'aquesta explotació amb tots els mecanismes legals.
285. La violència cap a les dones ha de ser confrontada, especialment ara, quan els partits de dreta en fan un ús de foto i titular, mentre en realitat buiden de polítiques efectives i pressupostos que acompanyin aquesta lluita; quan des de la ultradreta neguen aquesta realitat que setmana rere setmana rega de dones assassinades els titulars a la premsa.
286. Tan sols des del ferm compromís del Partit Socialista, amb polítiques valentes i efectives per erradicar la violència masclista, aconseguirem que tota la societat doni l'esquena al maltractador, al proxeneta, a aquells que es creuen amb dret sobre els cossos i les veus de les dones.

287. La lluita contra la violència sexual: els centres de crisi com a eina fonamental.

288. La Llei Orgànica 10/2022 de 16 de setembre, estableix l'obligatorietat de la creació dels centres de crisi 24 hores per a víctimes de la violència sexual, sent competència de les comunitats autònomes garantir la posada en marxa d'aquest recurs imprescindible i necessari per a l'atenció de les víctimes de manera especialitzada i accessible

289. Aquests centres de crisi garanteixen atenció psicològica, jurídica i social sota uns criteris d'atenció permanent i actuació urgent i han de donar suport tant a les víctimes com a familiars i persones del seu entorn. Garanteixen un acompanyament especialitzat en els casos de víctimes d'explotació sexual, però també a nenes i joves que han patit violència sexual, amb serveis adaptats a la seva edat i necessitats.

290. Veient les alarmants xifres de denúncies per violència masclista, 1.245 denúncies durant 2024, un 18% més que el 2023, les i els socialistes no podem ni volem mostrar passivitat respecte del que és més que un problema social. Pel Partit Socialista aquesta és una qüestió d'estat, i totes les mesures i actuacions destinades a reduir fins a la seva eliminació la violència cap a les dones són prioritàries.

291. El Consell d'Eivissa, en mans del PP, ha deixat perdre amb excuses i fallàcies l'oportunitat que la nostra illa compti amb un centre de crisi 24 hores. Centre que, a més, comportava una subvenció europea i que hauria pogut millorar els serveis socials destinats a les dones víctimes de violència sexual.

292. Les i els socialistes d'Eivissa tenim clar que aquesta és una qüestió de voluntat, més aviat de falta de voluntat, dels dirigents populars eivissencs. Però el que és més greu, és una falta de compromís amb les dones. Si a Mallorca o Menorca no hi ha hagut impediment a l'hora de posar en marxa els centres de crisi, per què a Eivissa es continua dilatant i excusant la posada en marxa immediata i urgent d'un recurs tan necessari?

293. Per la FSE-PSOE, l'atenció a les dones i nenes víctimes de violència sexual d'una manera ràpida, eficaç i professional, dotada de tots els recursos necessaris és un ferm compromís que requereix tot l'esforç i voluntat de totes les administracions, i és aquí on ens trobaran sempre.

294. 2.2.- L'educació com a garantia de la igualtat d'oportunitats.

295. Per les i els socialistes, l'Estat del Benestar no és només un model econòmic o social, és la garantia que ningú no queda enrere. És la base que assegura que totes les persones, independentment d'on neixen o de la seva situació econòmica, puguin tenir una vida digna. L'educació, com a pilar fonamental de l'Estat del Benestar, és la clau que obre les portes a la llibertat personal, al pensament crític, a la igualtat d'oportunitats i a l'adquisició de les competències que permetin a

cada persona desenvolupar-se plenament en una societat democràtica i diversa. Sense una educació pública, universal, inclusiva i de qualitat, la igualtat és només una paraula buida. I per a la FSE-PSOE, la igualtat no es resigna a ser una declaració d'intencions: ha de ser real, efectiva i arribar a tothom. Per això defensam amb força els serveis públics, la redistribució de la riquesa i els drets socials, perquè només així es construeix una societat justa i cohesionada.

296. L'educació a Eivissa afronta, avui, desafiaments que condicionen el futur de tota una generació. La manca d'infraestructures educatives és un problema estructural que es fa cada cop més evident, especialment en una illa on la població escolar continua creixent sense que els centres puguin assumir-ho amb garanties. A més, l'arribada constant de població nouvinguda, que sovint desconeix les dues llengües oficials, requereix recursos i suport específic que ara mateix són clarament insuficients.
297. A aquesta realitat s'hi suma la greu dificultat per retenir i captar docents, una situació que es veu agreujada per la manca d'habitatge assequible, que expulsa professionals que voldrien establir-se i fer arrels a l'illa. I tot plegat, sense oblidar la necessitat urgent de reforçar i ampliar l'oferta de formació professional, adaptant-la a la realitat econòmica i social d'Eivissa i garantint que sigui una opció de qualitat, útil i atractiva per les i els joves que volen formar-se i tenir futur aquí.
298. Sense docents establerts a l'illa, sense infraestructures adaptades al creixement escolar, sense una educació de persones adultes que faciliti la promoció laboral i la integració de les persones nouvingudes i sense una oferta formativa actualitzada i arrelada a la realitat d'Eivissa, no es pot garantir una educació equitativa. Reivindicam mesures urgents per captar i retenir professorat, millorar les condicions laborals i d'habitatge del col·lectiu docent, i revertir la privatització encoberta del sistema educatiu que impulsa el Govern Balear. L'educació pública és la columna vertebral de la igualtat d'oportunitats, i la seva defensa hauria de ser una prioritat per a qualsevol govern que cregui en una societat justa i cohesionada. Malauradament, el Govern Balear actual està posant la xarxa concertada per davant de la pública, fent passes clares cap a un model que afavoreix la privatització de l'educació. El conseller ho va dir sense embuts: "No crearem places públiques on hi hagi places concertades". En canvi, no tenen cap problema a concertar places, encara que ja hi hagi places públiques suficients.
299. El més greu és que aquesta aposta política es fa fins i tot renunciant a recursos que podrien millorar el sistema públic. Han deixat passar fons europeus destinats a crear places públiques d'educació infantil (0-3) i de formació professional, mentre continuen incrementant la concertació. A més, han recuperat el punt de fill d'antic alumne en el procés d'escolarització, un criteri que manté privilegis i afavoreix la tria de l'alumnat en funció d'orígens i condicions.
300. Per les i els socialistes, això és inacceptable. L'educació no pot ser un negoci ni un instrument de selecció social. Defensam una escola pública, laica, inclusiva i de qualitat que garanteixi que tots els infants i joves, vinguin d'on vinguin, tinguin les mateixes oportunitats. Per a nosaltres, l'escola inclusiva no és només aquella que

admet tothom, sinó la que adapta els recursos, les metodologies i els suports perquè cadascú pugui progressar segons les seves capacitats i necessitats. Volem centres educatius on la diversitat no sigui percebuda com un problema, sinó com una riquesa que ens enriqueix com a comunitat. Privatitzar l'educació és posar en risc el futur de la cohesió social i traïr el principi fonamental que diu que l'escola ha de ser un espai per a tothom.

301. És cert que els reptes del sistema educatiu són compartits arreu de les Illes Balears, però a Eivissa aquests problemes es manifesten amb una intensitat i persistència que exigeix una resposta valenta i adaptada. L'elevat cost de la vida i, sobretot, les dificultats d'accés a un habitatge digne, han convertit la captació i retenció de docents i professionals de l'educació en un autèntic repte. Aquesta situació impacta directament sobre la qualitat educativa que reben els infants i joves de la nostra illa i posa en risc la igualtat d'oportunitats que hauria de garantir qualsevol sistema educatiu públic.
302. Per fer front a aquests reptes, cal una resposta valenta, coordinada i adaptada a la realitat de la nostra illa. Eivissa necessita inversió, planificació i un compromís ferm de totes les institucions, i, en aquest sentit, considerem imprescindible que la Direcció Territorial d'Educació d'Eivissa i Formentera sigui dotada amb més competències i recursos que li permetin donar resposta directa i eficaç a les necessitats específiques del territori.
303. Per revertir aquesta realitat, les i els socialistes pensam que calen mesures coordinades i valentes que abordin tant les qüestions socials com les estrictament educatives. Assegurar unes condicions dignes perquè les i els professionals puguin viure i arrelar-se a Eivissa és imprescindible, igual que ho és millorar les seves condicions laborals i alleugerir la càrrega burocràtica que sovint dificulta la seva tasca pedagògica. I la relació fluida i propera amb els sindicats de treballadores i treballadors docents és clau.
304. Ara bé, reforçar l'educació no significa només incrementar plantilles, millorar les condicions laborals de les i els docents o ampliar infraestructures. És necessari abordar el repte des d'una mirada integral que situï infants, adolescents i joves al centre de l'acció educativa. Per això, defensam que els equips dels centres educatius comptin amb els perfils professionals que permetin donar resposta a les diverses realitats que conviuen dins l'aula: educadores i educadors socials, psicòlogues i psicòlegs, fisioterapeutes, auxiliars tècnics educatius, treballadores i treballadors socials i altres especialistes han de formar part de l'equip educatiu per garantir una atenció personalitzada i global.
305. Al mateix temps, considerem essencial que la formació inicial i contínua de les i els docents sigui rigorosa, permanent i adaptada als reptes socials i pedagògics actuals, perquè només amb docents ben preparats es podrà fer front a la diversitat creixent i garantir la qualitat educativa i la millora efectiva de les competències bàsiques de l'alumnat. Potenciar el Màster de formació de la UIB a Eivissa i el Centre de professors (CEP) és fonamental en aquest sentit.

306. A més, infants i joves han de tenir un paper actiu dins el sistema educatiu, no sols com a alumnes sinó com a ciutadanes i ciutadans en formació. Així, defensam que se'ls facilitin espais i canals on puguin expressar la seva opinió i participar en les decisions que afecten la seva vida acadèmica, ja sigui a través de consells escolars, juntes de delegats o associacions d'alumnat.
307. L'escola pública, a més, ha d'estar en permanent diàleg amb les famílies i la comunitat educativa. Consideram fonamental enfortir els canals de comunicació i col·laboració amb les associacions de famílies d'alumnes, tant les de caràcter general com les que agrupen famílies d'alumnes amb necessitats educatives — com ara dislèxia, autisme, altes capacitats o altres situacions que requereixen una atenció concreta— perquè la seva veu sigui escoltada i tinguda en compte en la planificació i el disseny de polítiques educatives. Igualment important és el diàleg constant amb les associacions de docents i les associacions de directores i directors dels diferents ensenyaments.
308. La reducció de ràtios, per la seva banda, ha de continuar essent una prioritat per avançar cap a una educació més personalitzada, equitativa i adaptada al ritme de cada alumne. Aquesta mesura no només millora l'atenció educativa, sinó que també contribueix a reduir desigualtats i a prevenir l'abandonament i la repetició escolar, dues problemàtiques que a Eivissa tenen un impacte especialment preocupant.
309. Un altre aspecte fonamental és el reforç de l'educació infantil de 0 a 3 anys. Ampliar l'oferta pública d'escoles a Eivissa ha de ser una prioritat, per garantir que el màxim nombre de famílies pugui accedir-hi en igualtat de condicions. Impulsar aquesta etapa no només suposa una millora educativa per als infants des de les primeres edats, sinó que també contribueix de manera decisiva a la conciliació familiar i laboral, i a la construcció d'una societat més equitativa i justa. Posar a l'abast de la població uns serveis educatius i de conciliació de qualitat possibilita que la criança sigui compatible amb la vida activa i la plena participació social.
310. Les i els socialistes consideram que un repte estratègic clau per al present i futur de la nostra illa és la Formació Professional. La modernització i el prestigi de l'FP, que volem de qualitat, gratuïta i actualitzada, ha de ser un dels pilars per al desenvolupament econòmic i la cohesió social. Invertir en una Formació Professional potent és essencial per diversificar i enfortir l'economia eivissenca i balear, fent-la més oberta, competitiva i sostenible.
311. Això només serà possible mitjançant un treball coordinat i estratègic entre administracions públiques, centres educatius, empreses, sindicats i societat civil. Malgrat els avanços aconseguits durant les darreres dues legislatures amb governs progressistes, els dèficits d'oferta d'FP a Eivissa continuen sent evidents, tant en cicles de grau mitjà com superior. Per tant, cal ampliar de manera significativa aquesta oferta i estendre la xarxa de centres integrats d'FP per garantir una distribució territorial justa i eficient.

312. Al mateix temps, és necessari planificar una oferta formativa que respongui als sectors clau de la nostra economia insular, com són l'hoteleria (dotant l'Escola d'Hoteleria d'una plantilla pròpia de professorat per poder oferir cicles reglats de Formació Professional), la nàutica, les tecnologies de la informació, els serveis a les persones, les energies renovables i els serveis de lleure, entre d'altres.
313. D'altra banda, l'abandonament escolar prematur, una de les grans problemàtiques estructurals de les Illes Balears, requereix una acció coordinada i transversal. Des del camp de la Formació Professional, cal impulsar itineraris flexibles que facilitin la conciliació entre vida laboral i educativa, reforçar els serveis d'orientació acadèmica i professional a totes les etapes i afavorir la certificació de les competències adquirides per vies no formals o laborals, a través d'instruments com l'Institut de les Qualificacions Professionals de les Illes Balears (IQPIB), sempre en col·laboració estreta amb empreses i sindicats.
314. Només a través d'aquest esforç col·lectiu podrem construir un sistema educatiu que doni resposta a les necessitats reals de la societat eivissenca, que permeti combatre la desigualtat i que prepari les i els nostres joves per ser ciutadanes i ciutadans crítics i professionals competents.
315. Cal potenciar decididament l'educació de persones adultes com a pilar fonamental del sistema educatiu. Aquesta, ofereix una segona oportunitat per accedir a la formació i actua com un veritable ascensor laboral, especialment per a aquelles persones que no varen poder completar els estudis en el seu moment. A més, és una eina clau per a la integració social de les persones nouvingudes, ja que facilita el coneixement de la llengua, la cultura i els valors propis de les nostres illes. Apostar per l'educació d'adults és apostar per una societat més justa, cohesionada i amb més oportunitats per a tothom.
316. Des de la FSE-PSOE proposem que des de el Govern de les Illes Balears s'impulsi la incorporació estable d'educadors i educadores socials als centres educatius d'Eivissa, especialment a les escoles i instituts amb elevada complexitat social. Aquest perfil professional és clau per connectar el sistema educatiu amb els serveis socials, fer seguiment de l'alumnat en situació de risc i prevenir l'abandonament escolar prematur. L'educació no és només instrucció: també és acompanyament.
317. La digitalització és també una eina imprescindible per garantir l'equitat i la qualitat educativa en el món actual. És necessari millorar les infraestructures de comunicació a tots els nostres municipis per assegurar una connectivitat òptima per a tothom, especialment en l'àmbit educatiu. Cal facilitar l'accessibilitat digital de totes les famílies, ja sigui mitjançant la millora de la formació digital de la població, la dotació de mitjans de connexió a les llars que ho necessitin o impulsant accions decidides per combatre l'escletxa digital que pot conduir a l'exclusió de joves, famílies o persones grans.
318. No obstant això, des de la FSE-PSOE som conscients que l'avenç tecnològic no pot anar deslligat d'una mirada crítica i pedagògica sobre l'ús de les pantalles,

especialment entre les i els menors. Digitalització sí, però amb mesura. Cal educar en un ús responsable, saludable i equilibrat de les eines digitals i la intel·ligència artificial per garantir que siguin uns recursos que millorin l'aprenentatge i no un factor que afecti negativament el desenvolupament personal, social i cognitiu de la infància i l'adolescència. Les darreres veus crítiques que alerten sobre l'excés de pantalles en edats primerenques ens recorden que la tecnologia ha de ser una aliada, però no pot substituir la interacció humana, el joc actiu ni l'experiència directa amb l'entorn.

319. En un context de creixents dificultats emocionals i socials entre infants i adolescents, és indispensable que el sistema educatiu posi una atenció prioritària al benestar emocional i la salut mental. Aquesta situació fa necessari un suport emocional dins els centres educatius. Per això, defensam que cada centre compti amb professionals formats en educació emocional i salut mental, i que s'integrin aquestes dimensions en l'organització dels centres.
320. La FSE-PSOE també vol l'augment d'ajuts a l'alumnat que ha de sortir de la nostra illa per cursar estudis universitaris o de Formació Professional de grau superior, així com potenciar la seu de la Universitat de les Illes Balears (UIB) a Eivissa, perquè l'oferta educativa superior sigui realment accessible per a les i els joves eivissencs. Potenciar la UIB a l'illa contribuiria no només a reduir les barreres geogràfiques i econòmiques que dificulten l'accés a la universitat, sinó també a dinamitzar l'economia local mitjançant l'aposta per la formació de professionals altament qualificats.
321. Ahora, cal tenir present que la diversitat cultural i lingüística de la nostra illa no s'ha d'entendre com un obstacle, sinó com una oportunitat per créixer com a societat. El sistema educatiu ha de ser capaç de respectar aquesta diversitat, però també d'articular polítiques lingüístiques actives i valentes que assegurin la presència i l'ús efectiu del català com a llengua vehicular i de cohesió social. Només des d'aquesta perspectiva podrem construir una societat que valori la igualtat, que protegeixi la seva identitat cultural i que sàpiga integrar la riquesa que aporten totes les persones que conviuen a Eivissa.
322. Finalment, no podem oblidar que la lluita contra el canvi climàtic ha arribat també a les aules. Les escoles han de ser espais segurs, saludables i sostenibles. És imprescindible que les infraestructures educatives d'Eivissa, algunes de les quals arrossegueu dèficits estructurals històrics, s'adeqüin a aquesta realitat mitjançant inversions decidides que incorporin criteris d'eficiència energètica, sostenibilitat i confort climàtic.
323. Per dur endavant aquestes polítiques s'ha d'incrementar el pressupost d'educació fins a assolir almenys el 5% del PIB, d'acord amb la Llei d'Educació de les Illes Balears i la disposició addicional vuitena de la LOMLOE. Invertir en educació és invertir en igualtat, en cohesió social i en progrés.
324. Les i els socialistes d'Eivissa sabem que no hi ha cap altra via per construir un futur millor per a la nostra illa que defensar, enfortir i dignificar l'educació pública.

325. **2.3 Dret a la salut i a una sanitat garantida.**
327. **La cura de la salut en tots els àmbits i etapes al llarg de la vida de les persones.**
328. L'article 43 de la Constitució espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut. Un dret que va més enllà de parlar de sanitat o de com s'ha d'articular el nostre sistema sanitari. Per aquest motiu, és fonamental incorporar amb rigor i fermesa la perspectiva de salut de manera transversal en totes les nostres propostes i programes.
329. Optimitzar la salut de la població és i serà una prioritat per les i els socialistes d'Eivissa, sempre amb una mirada centrada en la persona i tot el seu entorn personal, laboral i social. Apostam per fomentar la responsabilitat institucional posant al centre el projecte de vida de les persones, promovent l'autonomia, els drets humans i la humanització de l'atenció.
330. Hem de parar esment i cura cap als determinants no sanitaris de la salut que permetin prevenir malalties per millorar la salut de la nostra població. Parlam, entre d'altres, del dret a respirar un aire lliure de contaminants i de fums encara que estem a l'aire lliure, del dret a gaudir de l'entorn sense saturació i exempt de sorolls estressants, del dret al descans nocturn lliure de contaminació acústica i lumínica, del dret a la conciliació familiar, del dret a la desconexió digital, del dret a exercir un treball en el qual, mesurades les càrregues de feina i avaluats els riscos, estiguin garantides les mesures de protecció i prevenció, i, per descomptat, parlem del dret a un habitatge i a unes condicions de vida dignes.
331. La prevenció i la cura cap a la salut mental són indispensables en una societat on es vulgui gaudir de qualitat de vida. La salut mental no només abasta l'ampli espectre de trastorns mentals, sinó també les discapacitats psicosocials i altres estats mentals associats al sofriment d'una angoixa considerable, d'una discapacitat funcional o un risc de conducta autolesiva. Estam davant un sostingut creixement en la incidència d'aquestes situacions, que ens dibuixa un seriós escenari que requereix una ferma i rigorosa implicació de totes les administracions públiques responsables de la gestió en els àmbits on es troben presents els determinants no sanitaris de la salut mental.
332. Les i els socialistes a Eivissa defensam l'enfocament integral, transversal i intersectorial de la salut mental fugint dels models només centrats en el tractament farmacològic de la malaltia. La salut mental no pot ser només tractada de manera aïllada des del sistema sanitari. Per això s'han de fomentar estructures comunitàries que ofereixin espais segurs de trobada, intercanvi i suport, afavorir respostes col·lectives que empoderin la comunitat i fomentin la participació activa. D'igual forma s'han de garantir i preservar els ambients laborals saludables i segurs com un pas essencial cap a una societat més justa i equilibrada.

333. Hem de crear l'Observatori de la Salut a les Pitiüses, que des de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera (ASEF), en connexió amb l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, impulsada pel Govern Balear la legislatura 2019-2023, pugui emprendre una exhaustiva anàlisi de la situació, conèixer de quina manera i per què emmalalteixen les persones que resideixen a Eivissa i fer-ne un seguiment. Urgeix conèixer, per sexes i grups d'edat, quines són les malalties prevalents i no prevalents, de quins mitjans es disposa avui dia per a fer-los front i quins són els resultats en salut. En aquesta tasca, els resultats en salut dels col·lectius més vulnerables mereixen una mirada específica. No és admissible que hi hagi infradiagnòstic i tractament per biaix de gènere, d'edat o ambdós.
334. La perspectiva de la cura cap a la salut dins l'àmbit laboral ha de ser una prioritat en qualsevol mesura de política econòmica que persegueixi enfortir el nostre teixit productiu. Defensem l'elaboració d'una estratègia integral de salut laboral perquè aquesta sigui integrada dins la cartera del sistema sanitari, per una millor gestió i reconeixement de les malalties professionals
335. **Un sistema sanitari públic equitatiu i resolutiu davant els problemes de salut a Eivissa.**
336. Les i els socialistes volem un sistema sanitari públic universal, basat en el valor en salut, en un context d'utilització eficient dels recursos però sense perdre mai de vista la perspectiva d'eficiència social. Les i els socialistes d'Eivissa, ara hem de lluitar perquè el sistema sanitari sigui, de facto, equitatiu. Parlar d'equitat no sols és parlar de l'accés als serveis, és parlar del dret a accedir als mateixos resultats en salut, amb independència d'on resideixi la persona.
337. A l'ASEF, que ha de donar cobertura òptima a les necessitats en salut de dues illes relativament petites en comparació amb Mallorca, la decisió dels serveis que conformen la cartera de serveis i prestacions, així com l'assignació de recursos, no pot atendre a criteris de ràtios per població. Els criteris de decisió han de tenir prioritàriament presents els resultats en salut. Només així estarem davant un sistema sanitari equitatiu.
338. Entenem que la prestació d'alguns serveis mèdics quirúrgics hagin d'estar concentrats en centres de referència atès el criteri de seguretat del pacient. Però, insistim que s'han de garantir els mateixos resultats en salut, amb independència d'on resideixi la persona, amb una perspectiva d'eficiència social. Per això, creiem que tots aquells serveis sanitaris que no atenguin aquest criteri de seguretat han d'estar disponibles per a la ciutadania d'Eivissa en les mateixes condicions i temps de resposta que en la resta d'illes. I, per a aquells serveis que s'hagin de prestar en centres de referència, volem l'òptima gestió dels desplaçaments, amb la mirada centrada en la persona desplaçada, les seves circumstàncies i la realitat del seu entorn més pròxim.
339. Així mateix, l'assignació dels recursos ha de tenir en consideració la forta pressió estacional sobre la demanda d'atenció i prestació de serveis de salut que exerceix la població flotant, ja sigui aquella que es desplaça a les illes per a formar part del

teixit productiu estacional o perquè durant les seves vacances ha de fer front a incidents sobrevinguts. Des que es disposa de l'indicador de pressió humana que mesura la càrrega demogràfica real, Eivissa mostra les xifres més elevades de tota la comunitat autònoma, observant-se com en els mesos centrals de l'any la població de cobertura es sobre duplica.

340. A més a més, l'evolució demogràfica a Eivissa des que van ser transferides les competències de l'Estat en matèria de sanitat, amb un sostingut i intens augment de població sense precedents que se situa per sobre del doble al qual experimenten la resta de les illes de la comunitat autònoma, sumat a la diversitat en la composició d'aquesta i juntament amb l'augment de l'esperança de vida, més que duplicant la quantitat de persones majors de vuitanta-cinc anys, fa que a la nostra illa, ara per ara, no s'estiguin veient adequadament ateses les necessitats en salut.
341. No s'està donant resposta a la nostra població més longeva, marcada per una major presència de malaltia crònica avançada i complexa. Tampoc s'estan veient ateses les necessitats de salut mental, amb especial menció a un col·lectiu altament vulnerable com és el d'infants i adolescents. Fins i tot, alguns dels serveis d'atenció especialitzada de vital importància per a mantenir uns mínims de qualitat de vida es troben ofegats sota una llista d'espera de tal envergadura que els invisibilitza com si fossin inexistents, i la desafecció cap al sistema sanitari públic en les expectatives de la població així ho reflecteix.
342. La pressió i sobre demanda de serveis, generada damunt uns recursos inadequadament dimensionats, no sols afecta la qualitat i seguretat de l'atenció que es presta sinó que aboca a les treballadores i treballadors a fer feina tot l'any en condicions que generen riscos, estrès i fomenten la desmotivació i la fugida de professionals.
343. Per això, proposam una exhaustiva anàlisi d'adequació de l'oferta instal·lada, per a la seva redefinició, contemplant l'ampliació de la cartera de serveis, hospitalaris i no hospitalaris, el redimensionament i capacitació, amb dotació suficient d'espais, recursos tecnològics, materials i personals dels serveis.
344. Donada l'especificitat d'Eivissa i el fet del tipus d'oferta hospitalària de la qual podríem disposar, hem de parlar especial atenció i cura cap als serveis responsables d'atendre l'emergència i la patologia temps dependent, perquè la ciutadania d'Eivissa tingui accés a un òptim resultat en salut lliure de discapacitat, ja sigui perquè pugui ser tractada en la mateixa illa o hagi de ser traslladada al centre de referència més proper.
345. En tota la superfície geogràfica d'Eivissa ha de quedar garantida la resposta temps dependent dels serveis de transport sanitari urgent en condicions òptimes, la qual cosa implica que aquests serveis i el seu personal han d'estar perfectament i prou dotats.

346. Apostam per la redimensió i fins i tot creació de nous espais i serveis específics per a una òptima rehabilitació i convalsència de processos de malaltia aguda que permetin una recuperació òptima que minimitzi la discapacitat i previnguin la dependència, possibilitant la reincorporació a una vida activa i, fins i tot, al teixit productiu.
347. L'òptim abordatge dels processos de malaltia aguda necessiten que en el seu espai, l'hospital d'aguts, es pugui treballar sense la permanent sensació de saturació dels serveis i ofegats en interminables llistes d'espera. Per aquest motiu, fugint d'una gestió del sistema sanitari hospital-centrista, a Eivissa apostam amb contundència per desenvolupar espais específics i projectes integrals d'atenció a la convalsència, la rehabilitació i a la cronicitat.
348. És imprescindible el redimensionament dels serveis d'atenció a la salut mental amb recursos suficients perquè aquesta sigui atesa de manera òptima, en el nivell assistencial més adequat per a cada cas i etapa de la vida de la persona.
349. A Eivissa encara està per teixir un sistema d'atenció a la cronicitat, independent i resolutiu, amb espais i recursos propis i amb suficiència financera, amb comunicació fluida i perfectament coordinat amb tota la resta de nivells assistencials, amb una perspectiva integral centrada en la persona, comptant amb les persones cuidadores i el seu entorn proper, tenint com a objectiu fonamental mantenir la màxima autonomia de la persona i garantir el desig de ser atesos allà on decideixin residir, fugint de la institucionalització com a única mesura disponible si s'arriba a un estat de dependència.
350. El suport de la figura professional gestora de casos és cabdal. L'atenció integral centrada en la persona amb una gestió personalitzada de casos que garanteix la continuïtat assistencial evita deteriorament, complicacions i reaguditzacions de les malalties cròniques i, per tant, eviten hospitalitzacions i patiment.
351. A Eivissa apostam amb fermesa per una gestió del sistema sanitari que no només tracti la malaltia, sinó que promogui la prevenció, l'acompanyament, la solidaritat i la corresponsabilitat amb el benestar emocional de la ciutadania, on els equips de professionals del sistema sanitari públic estiguin plenament implicats en l'activitat comunitària.
352. En un context d'escassetat d'oferta de treballadores i treballadors, com es viu a Eivissa de manera tan acusada, més enllà dels incentius econòmics que hagin de posar-se a la seva disposició, s'han d'articular mesures més ambicioses i innovadores de captació i fidelització de professionals, que atenguin i responguin a la idiosincràsia de la situació que es viu.
353. A l'illa d'Eivissa s'ha de fomentar, afavorir i facilitar la participació en docència, recerca i desenvolupament dels seus professionals de l'àmbit de la salut com a via de creixement i promoció de la carrera professional. L'aposta per la docència i la recerca sempre han estat una prioritat per les i els socialistes, amb el

convenciment que només una societat formada i que investiga és una societat que creix pensant amb el futur. En aquest sentit, tant la Universitat de les Illes Balears com l'Institut d'Investigació Sanitària de les Illes Balears (IdISBA) han de tenir major presència, involucració i participació en l'ASEF per motivar i garantir l'accés de les i els professionals en el desenvolupament i la participació en projectes en el camp de la recerca i/o la docència, en igualtat de condicions que la resta de professionals que exerceixin en altres àrees de salut o hospitals de referència.

354. L'atenció primària ha de tenir un paper central en la provisió d'uns serveis sanitaris accessibles, integrals i continus. L'atenció primària, com a primer nivell d'atenció, és crucial en el control dels factors de risc per a la salut i el seguiment i control de la patologia crònica. Per tot això, en termes econòmics, és la gran estalviadora de la despesa sanitària pública, al mateix temps que exerceix una important labor com a redistribuidora de riquesa. Urgeix enfortir, modernitzar i dotar-la prou, consolidant els seus equips i ampliant la seva cartera de serveis i perfils professionals, ampliant la seva capacitat per a adaptar-se als nous desafiaments socials i fomentant així la sostenibilitat del sistema sanitari.
355. **2.4 Esport i activitat física per una societat saludable i cohesionada.**
356. L'activitat física és un dret efectiu i universal de la ciutadania i una eina imprescindible per a una vida saludable, activa i amb benestar. Entenem l'esport no només com a competició, sinó com a pràctica física transversal, adaptada a totes les edats, capacitats i realitats socials, desenvolupada en entorns segurs i accessibles. Defensem un model esportiu inclusiu que, mitjançant la igualtat d'oportunitats, actui com a motor de cohesió social, desenvolupament personal i comunitari, promoció de la salut física i mental, prevenció i contractament de malalties i millora de la qualitat de vida per al conjunt de la població.
357. Des de les administracions públiques hem d'assumir un lideratge ferm per fer possible aquesta visió. Això implica garantir unes infraestructures accessibles i modernes, reforçar el paper dels professionals de l'activitat física, i dotar-nos d'una estratègia clara amb la col·laboració i participació de les federacions i clubs esportius.
358. En el marc d'aquesta estratègia, entenem que hem d'impulsar la digitalització dels serveis esportius públics, per millorar l'accés de la ciutadania i la coordinació entre institucions i clubs.
359. És clau vetllar per un accés equitatiu a l'activitat física i a la pràctica esportiva, promovent-ne activament la participació arreu del territori i garantint les infraestructures i els recursos necessaris per assolir aquest objectiu. Cap barri, poble ni col·lectiu ha de quedar exclòs de l'oportunitat de gaudir dels beneficis de l'esport, sigui quin sigui el seu context.
360. Les administracions vetllaran per la conservació, neteja i adequació de carreteres, vorals, camins rurals i rutes naturals, per tal de garantir-ne la seguretat,

l'accessibilitat i l'ús sostenible com a espais per a la pràctica d'activitat física a l'aire lliure. Aquest compromís inclou el manteniment periòdic, la senyalització i el respecte pel medi natural on es desenvolupen aquestes activitats.

361. És necessari consolidar i millorar una xarxa d'itineraris esportius a l'aire lliure — senderisme, *trail running*, bicicleta de muntanya (BTT) i circuits saludables— integrada en la planificació urbanística i en les polítiques de mobilitat sostenible i conservació del territori. Aquests espais han d'esdevenir una eina de salut comunitària, dinamització local i vertebració social entre entorns urbans i rurals.
362. Sobretot, prioritizam l'esport en edat escolar com a element fonamental per a la formació d'infants i adolescents. Per a complir aquest objectiu, cal fomentar des de l'escola programes d'activitat física que no només millorin la condició física, sinó que contribueixin a formar ciutadanes i ciutadans amb valors, hàbits saludables i esperit de cooperació. L'activitat física ha de ser una eina educativa, no només curricular, sinó també social.
363. Alhora, consideram necessari desenvolupar programes d'activitat física per a la població adulta i la gent gran, com a part d'una estratègia integral de salut comunitària. Aquestes accions han de promoure l'envelliment actiu, la prevenció de malalties cròniques i la millora del benestar emocional, en coordinació amb els serveis sanitaris i socials del territori.
364. A més, cal garantir una pràctica esportiva equitativa, inclusiva i de qualitat per a totes i tots els infants i joves de la nostra illa. Això significa reforçar les polítiques d'accés universal, posar especial atenció als col·lectius vulnerables, i assegurar que els programes esportius fomentin la integració, la igualtat entre sexes i la participació activa. Volem que cap nena o nen quedi enrere per qüestions econòmiques, de gènere, capacitat o origen. Per avançar cap a aquest model, consideram fonamental articular una estructura estable de col·laboració entre entitats esportives, serveis socials, centres educatius i professionals de la salut.
365. I, per tal d'assegurar la promoció efectiva de la igualtat en l'àmbit esportiu, les administracions públiques, juntament amb les federacions, associacions i entitats esportives, hauran de garantir competicions justes i segures per a dones i nenes. És essencial que aquestes categories esportives es desenvolupin en condicions d'equitat, tenint en compte les diferències fisiològiques i el respecte a la categoria sexual, evitant així qualsevol avantatge competitiu que pugui vulnerar el principi d'igualtat. En aquest sentit, defensam que les competicions esportives femenines siguin reservades a dones, sense excepcions que comprometin la seva justícia i integritat.
366. Hem de garantir que les i els esportistes eivissencs amb talent puguin desenvolupar les seves carreres esportives en igualtat d'oportunitats que la resta d'esportistes de la comunitat autònoma. Per això, hem de garantir igualtat d'oportunitat en l'accés a programes de seguiment avançat i programes de tecnificació esportiva compaginables amb l'activitat acadèmic curricular en les etapes d'educació obligatòria i no obligatòria i invertir en formació de formadors.

367. 2.5.- Els drets socials.

368. La defensa dels drets socials ha estat, històricament, un dels pilars fonamentals del pensament i de l'acció socialista. A l'illa d'Eivissa, aquesta lluita pren un caràcter particular, marcat per una doble insularitat, per les desigualtats accentuades a causa del model econòmic fortament estacional, basat en el turisme de masses i a una estructura social que invisibilitza les necessitats de les persones més vulnerables. Des de la FSE-PSOE, entenem que parlar de drets socials és parlar de drets humans, de dignitat, d'un model d'atenció integral centrat en la persona, de cohesió comunitària i de justícia social.
369. Durant les darreres dècades, Eivissa ha viscut una transformació profunda, amb un creixement econòmic lligat a l'activitat turística, però també amb una precarització creixent de les condicions de vida per a una gran part de la població. El dret a l'habitatge, a la sanitat, a l'educació i a un treball digne s'han anat veient amenaçats per un sistema que prioritza el benefici privat per damunt de les necessitats col·lectives. Davant aquesta realitat, ens erigim en una veu crítica i constructiva, que reclama polítiques valentes per revertir aquesta tendència i posar les persones al centre.
- 370. La família com a pilar de la nostra societat.**
371. La societat ha canviat profundament en les darreres dècades, i amb ella, també ho ha fet la concepció de la família. Ja no podem parlar d'un únic model familiar. Avui conviuen famílies biparentals, monoparentals, reconstituïdes, homoparentals i moltes altres realitats que mereixen el mateix reconeixement, protecció i suport. Des de la FSE-PSOE defensam una visió inclusiva i diversa de la família, arrelada en la igualtat, el respecte i el dret a viure amb dignitat, independentment de la seva forma o composició.
372. Aquest reconeixement de la diversitat ha d'anar acompanyat de polítiques públiques valentes i eficients que garanteixin els drets de totes les famílies. La nostra aposta és clara: reforçar els serveis públics com a eina de cohesió i igualtat. L'educació des de la primera infància, l'atenció sanitària universal, els serveis socials de proximitat i una política d'habitatge que posi les persones al centre són pilars fonamentals per garantir el benestar familiar.
373. Un dels reptes més urgents que afronten les famílies d'avui és la conciliació de la vida laboral, personal i familiar. La precarietat laboral, els horaris extensos i la manca de serveis de suport dificulten enormement la criança i la cura.
374. Les i els socialistes d'Eivissa també volem posar al centre les famílies més vulnerables, aquelles que pateixen situacions d'exclusió, precarietat o violència. Cap infant, persona major o persona dependent hauria de créixer en un entorn de pobresa, i cap família hauria de triar entre alimentar-se o pagar el lloguer. És imprescindible reforçar els suports econòmics, els ajuts a la criança i els

mecanismes de protecció a la infància i adolescència i a les persones més majors, amb una mirada feminista i més justa.

375. Apostar per les famílies és apostar per una societat cohesionada, justa i amb futur. Cal fugir de discursos que utilitzen la paraula 'família' com a eina d'exclusió o de retrocés. Volem reivindicar la família com un espai d'afectes, drets i llibertats compartides. Una societat moderna ha d'assegurar que totes les formes de viure i estimar tinguin el mateix reconeixement i suport institucional.
376. En definitiva, volem construir una Eivissa on totes les famílies, siguin com siguin, puguin viure amb dignitat, llibertat i oportunitats. Aquesta és la nostra visió de progrés: una societat que cuida, que reconeix i que garanteix drets per a tothom.
377. **Infància, protecció del seu present.**
378. L'arribada de menors migrants no acompanyats, en moltes ocasions en condicions precàries, exigeix una resposta coordinada, humanitària i integral basada en el respecte als drets humans i la dignitat de la infància. L'illa ha de disposar dels mitjans materials i humans necessaris per actuar amb rapidesa, eficàcia i sensibilitat intercultural. La nostra illa no pot donar l'esquena a aquestes nenes i nens vulnerables. El Consell d'Eivissa ha d'assumir la seva responsabilitat i posar a disposició d'aquestes persones itineraris d'inclusió que garanteixin la seva salut física i mental, la seva educació i formació professional i la seva inclusió social, més enllà de la mera atenció en una situació d'emergència.
379. És imprescindible garantir alternatives residencials dignes per als joves ex tutelats, mitjançant habitatge tutelat, pisos amb suport educatiu i acompanyament professional per a la seva autonomia i inserció social. Tot i que les competències en matèria d'habitatge corresponen al Govern de les Illes Balears, la Federació Socialista d'Eivissa reclama que el Consell Insular impulsi i coordini, en col·laboració amb l'Executiu autonòmic, la creació d'alternatives residencials dignes per als joves ex tutelats. Aquestes alternatives, com pisos tutelats o recursos amb acompanyament social i formatiu, han de garantir una transició segura i efectiva cap a la vida autònoma i la plena inserció social. El Consell, com a institució més propera a la realitat local, ha de ser un agent actiu en la protecció d'aquest col·lectiu vulnerable i en la coordinació amb les polítiques autonòmiques.
380. Els socialistes d'Eivissa volem posar la infància al centre de les polítiques públiques. Defensar els drets dels infants no és només una qüestió de justícia, sinó també una aposta per un futur millor per a la nostra illa. Garantir que totes les nenes i nens creixin en entorns segurs, amb igualtat d'oportunitats i accés als serveis bàsics, ha de ser una prioritat absoluta.
381. A Eivissa encara existeixen desigualtats greus que afecten la infància: manca d'habitatge digne, dificultats d'accés a activitats extraescolars, problemes de salut mental i una educació que no sempre arriba a tothom amb les mateixes

condicions. Les famílies treballadores pateixen una pressió constant per poder conciliar, i això té un impacte directe en el benestar de les i els infants.

382. Per això, és imprescindible crear un pla integral de protecció a la infància a escala insular que reculli mesures concretes com la creació d'espais gratuïts de reforç escolar i lleure educatiu, el reforç dels serveis socials per atendre situacions de vulnerabilitat i el suport a les famílies monoparentals o amb pocs recursos.
383. Aquest Pla Integral de Protecció a la Infància han de contemplar la creació de punts d'atenció a la salut mental infantil i juvenil als centres de salut de l'illa, amb equips interdisciplinaris que treballin en coordinació amb escoles, serveis socials i famílies. La detecció precoç i l'atenció emocional han de ser eixos centrals per prevenir trastorns, acompanyar situacions de vulnerabilitat i promoure el benestar psicosocial dels infants des d'una mirada comunitària.
384. Volem promoure la participació de les i els infants en la presa de decisions que els afectin a través dels consells municipals d'infància i adolescència a tots els ajuntaments de l'illa, com a espais reals on nenes i nens puguin expressar-se, fer propostes i ser escoltats.
385. A Eivissa, molts menors es troben en situació de desprotecció per diversos factors: famílies en risc d'exclusió, pobresa, víctimes de violència domèstica o arribats com a menors no acompanyats. La FSE-PSOE defensa que aquests infants i adolescents han de ser reconeguts en primer lloc com a subjectes de drets, amb accés immediat a un sistema d'acollida digne i personalitzat. És fonamental dotar els centres de coordinació insular amb recursos suficients i professionals – educadors socials, psicòlegs i treballadors de serveis socials– per garantir una atenció integral que inclogui protecció legal, suport emocional i seguiment continuat.
386. Per evitar que aquests menors caiguin en la irregularitat o l'exclusió quan arriben a la majoria d'edat, cal desplegar un Pla Especial d'Atenció Juvenil a Eivissa. Aquest pla ha d'incloure l'escolarització immediata, programes de formació professional adaptats a les necessitats locals i xarxes de mentoria que vinculin els joves amb oportunitats laborals insulars. A més, s'ha de garantir l'accés a habitatge tutelat o assistit i permisos de residència i treball que permetin una transició efectiva a la vida adulta. Només amb una resposta preventiva, coordinada i centrada en l'infant podrem construir una Eivissa més justa, solidària i cohesionada.
387. En definitiva, les i els socialistes d'Eivissa consideram que cuidar la infància és construir futur. No hi ha millor inversió que garantir el benestar, els drets i les oportunitats dels nostres infants. Amb polítiques valentes, justes i amb perspectiva social, farem d'Eivissa una illa on créixer sigui un dret, no un privilegi.

388. Envellir activament.

389. Defensam l'envelliment digne de les persones com un dret i una oportunitat. És imprescindible entendre que vivim una nova realitat: les persones envelleixen, però no volen ser excloses ni relegades de les activitats econòmiques, socials i culturals per la seva edat. A diferència de generacions anteriors, les persones grans d'avui viuen aquesta etapa de la vida d'una manera més activa, reivindicant el seu dret a continuar aportant els seus coneixements i la seva experiència a la societat.
390. L'envelliment ja no és vist com una pèrdua d'autonomia, sinó com una fase en què es reclamen nous rols de participació social, adaptats a les necessitats i aspiracions d'una generació que vol continuar gaudint de la cultura, l'esport i les activitats diàries, fent palesa la seva presència i el seu dret a formar part del conjunt de la ciutadania d'una manera activa. Aquest canvi de paradigma exigeix polítiques públiques adaptades que garanteixin drets, oportunitats i reconeixement per a les persones grans. La seva veu ha de ser escoltada i respectada en tots els àmbits: social, sanitari, cultural, polític i econòmic.
391. En el procés d'envelliment es pot arribar a una situació de solitud no desitjada, o fins i tot a una situació de malaltia complexa que generi una situació de dependència que requereixi l'actuació de professionals experts. Les i els socialistes defensam que les persones han de poder viure en el seu domicili tot el temps que sigui possible i això implica adaptar els serveis socials d'ajuda a domicili i els serveis sanitaris. Som conscients que les residències de gent gran són necessàries, però no com única opció per a les persones que necessiten cures específiques. A l'illa d'Eivissa apostam per l'articulació d'un sistema que afavoreixi el dret a romandre a casa, sempre respectant les decisions de la persona dependent.
392. Les i els socialistes defensam que les persones han de poder viure en el seu domicili tot el temps que sigui possible i això implica adaptar els serveis d'ajuda a domicili i els serveis sanitaris. A l'illa d'Eivissa apostam per l'articulació d'un sistema que afavoreixi el dret a romandre a casa, sempre respectant les decisions de la persona dependent, a qui, d'altra banda, se li ha de garantir el dret a continuar rebent l'atenció sanitària pública per part dels seus professionals de referència, ja siguin d'atenció primària com d'atenció especialitzada, en el cas que el seu domicili passi a ser una residència.
393. Hem de reforçar els programes d'ajuda domiciliària amb més personal i major cobertura horària, per tal de dotar de major autonomia a les persones majors que vulguin continuar vivint a ca seva i arribada una situació de dependència, sigui el qual sigui la necessitat de la persona major dependent, el concepte de cures ha de seguir el model d'atenció integral centrat en la persona. En aquest sentit, totes les iniciatives per ampliar i enfortir la cartera de serveis d'atenció a la llar i la prestació de serveis en les residències han de complir escrupolosament el model d'atenció integral centrat en la persona.

394. La domiciliació en una institució, sigui de titularitat pública o privada, sigui per dependència o per malaltia de salut mental, mai pot suposar la pèrdua de la capacitat de presa de decisions sobre la salut d'un mateix o sobre per qui es vol ser atès. No es pot deixar fora la coparticipació de la família o l'entorn més proper de la persona dependent en qui hagi dipositat la seva confiança i mai pot suposar la pèrdua de cap dels drets que assisteixen a totes les persones al llarg de les seves vides. Les administracions públiques, i de manera més propera els equips de professionals del sistema sanitari públic i dels serveis socials, han d'estar plenament implicats en el respecte i la defensa dels drets de les persones institucionalitzades i han d'adoptar les mesures que siguin necessàries per actuar davant de qualsevol situació d'abús, aïllament, discriminació per raó d'edat, violència masclista, maltractament actiu o passiu de qualsevol tipus, desavantatge social o conculcació d'algun dels drets que tinguin reconeguts les persones majors.
395. Apostam per un model de cures que enforteixi els serveis d'atenció a la llar, reservant els serveis residencials per a aquelles persones que realment requereixen una atenció combinada especialitzada. Hem de reforçar els programes d'ajuda domiciliària amb més personal i major cobertura horària, per tal de dotar de major autonomia a les persones majors que continuïn vivint a ca seva però necessiten ajudes puntuals.
396. La posada en marxa a tota l'illa de centres d'envelliment actiu, amb activitats culturals i esportives adaptades, fomentarà la cohesió social de les persones majors i millorarà la socialització d'aquelles persones que pateixen la solitud no voluntària.
397. La creació d'un programa de voluntariat sènior a Eivissa pot promoure que les persones majors puguin compartir els seus coneixements o ajudar en projectes socials, fomentant d'aquesta manera les relacions intergeneracionals, la salut mental i l'envelliment actiu de les persones grans que encara tenen molt per aportar.
398. Per altra banda, s'ha de fomentar la formació en tecnologia que faci front a la bretxa digital, mitjançant cursos gratuïts sobre mòbils, internet o banca digital, entre d'altres, per facilitar la no exclusió de les persones majors de la vida diària i ajudar a fomentar la seva autonomia.
399. **La necessitat d'un nou model de cures a l'illa d'Eivissa.**
400. La realitat demogràfica ens planteja un repte ineludible: organitzar un sistema de cures que asseguri la dignitat i el benestar de les persones que necessiten suport per a les activitats quotidianes. Aquest repte no es limita només a l'envelliment, sinó que s'emmarca en una transformació social més àmplia, que afecta com s'estructuren les cures universals i la protecció de les persones dependents en la nostra societat.

401. La societat eivissenca ha canviat profundament durant les darreres dècades. L'augment del cost de vida, la precarització laboral, i la dificultat per accedir a l'habitatge han alterat les dinàmiques familiars i comunitàries. Dins aquest context, el sistema de cures ha quedat desbordat i sovint recau de manera desigual sobre les dones. El Partit Socialista té la responsabilitat d'impulsar un nou model de cures públic, col·lectiu i feminista, adaptat a la realitat insular.
402. A Eivissa, moltes famílies no poden accedir a serveis públics de cura amb garanties, ja sigui per falta de places, per horaris incompatibles amb la jornada laboral o per motius econòmics. Això afecta tant la infància com a les persones dependents i la gent gran. Alhora, el pes de les cures informals recau majoritàriament sobre dones, moltes d'elles treballadores en condicions precàries o migrades, cosa que genera dobles i triples jornades.
403. La FSE-PSOE ha de liderar la creació d'una xarxa pública i comunitària de cures, que impliqui ajuntaments, Consell Insular i entitats socials. Aquesta xarxa hauria d'incloure més escoles infantils públiques, serveis d'atenció domiciliària de qualitat, centres de dia per a la gent gran i persones amb discapacitat, així com espais de suport mutu entre famílies. Cal entendre les cures com un dret, no com una càrrega privada.
404. El canvi cap a un model d'atenció centrat en la persona només serà possible si es reconeix el valor de la cura i es professionalitza el treball de les cuidadores. Hem de fugir i lluitar contra l'intrusisme per garantir seguretat i qualitat de les cures. Hem d'eliminar la bretxa salarial existent entre el personal cuidador del sistema social vers els del sistema sanitari. Hem d'invertir i impulsar accions formatives, tant pels professionals del sector com pels familiars que exerceixin tasques de cura com cuidadors informals.
405. A Eivissa conviuen famílies molt diverses: monoparentals, reconstituïdes, migrants, amb membres dependents, etc. També hi ha una gran diferència entre les famílies residents estables i temporals. Els serveis de cures han de tenir en compte aquesta diversitat, ser flexibles i accessibles a tota la població. Les polítiques públiques no poden funcionar amb un model únic: cal escoltar i adaptar-se a cada realitat.
406. Finalment, cal voluntat política i recursos reals. Les i els socialistes d'Eivissa volem situar les polítiques de cura al centre del projecte polític i pressupostari, entenent que invertir en cures és invertir en benestar, igualtat i justícia social. No es tracta només d'un tema de serveis, sinó d'un nou pacte social per posar la vida al centre. A Eivissa, aquesta aposta és urgent i imprescindible per garantir un futur digne per a totes les famílies.
407. **Discapacitat i inclusió.**
408. Les i els socialistes creiem possible una Eivissa per a totes les persones. El nostre compromís amb la inclusió real de les persones amb discapacitat és ferm. Volem

eliminar barreres, fomentar l'autonomia, garantir els drets de totes les persones amb alguna discapacitat i construir una societat que entengui la diversitat funcional com a un valor i un aprenentatge compartit i no com a un obstacle.

409. Les i els socialistes som conscients que Eivissa necessita d'un pla d'accessibilitat que revisi i planifiqui l'adaptació progressiva de tots els espais públics (carrers, edificis, platges, centres sanitaris i culturals, etc.). Assolir el repte d'aconseguir transport adaptat a tots els municipis i millorar les freqüències del transport públic adaptat. I ha de ser un objectiu principal perquè les persones amb discapacitat puguin participar de la vida diària i gaudir de l'autonomia més gran possible. Les nostres platges també han de ser inclusives a tots els municipis, dotant-les de recursos materials (cadires amfibies, passarel·les) i humans (personal format per atendre la diversitat).
410. Les i els socialistes creiem en la necessitat de fomentar una formació professional adaptada, amb la col·laboració dels centres educatius i empreses per a la creació d'itineraris formatius accessibles en turisme, cultura, sostenibilitat o tecnologies. A la vegada, és necessari un programa d'ocupació sense barreres, el qual contempli incentius fiscals, suport tècnic i bonificacions a les empreses que contractin persones amb discapacitat. Volem que les institucions insulars donin suport a l'emprenedoria inclusiva, amb assessorament, seguiment dels projectes i línies de finançament específiques.
411. El col·lectiu de persones amb discapacitat necessita habitatges accessibles i assequibles, i per això és imprescindible la prioritització en els programes d'habitatge públic i les ajudes per adaptar les llars a les distintes necessitats funcionals.
412. A la vegada s'ha de reforçar el servei d'assistència personal per impulsar una xarxa professional pública que promogui l'autonomia, dins i fora de l'habitatge i l'ampliació del Programa de Respir Familiar, que ajudarà a obtenir més places, millor cobertura i flexibilitat horària per donar suport a les famílies cuidadores.
413. L'atenció sanitària també ha de ser inclusiva, per això, la formació específica al personal sanitari, la millora de l'accessibilitat als centres de salut i la prioritat en l'atenció de les persones amb discapacitat quan sigui necessari milloraran la qualitat de vida d'aquestes persones.
414. Apostam per un programa específic de salut mental i acompanyament emocional a persones amb discapacitat i les seves famílies, un pas més per fomentar la inclusió social d'aquest col·lectiu. També per millorar la coordinació interinstitucional per a la integració real dels serveis socials, sanitaris i educatius, i donar així una resposta conjunta i efectiva a les persones amb discapacitat.
415. La cura de les persones amb discapacitat s'ha de donar des del principi, amb una educació inclusiva que reforci el seu personal de suport educatiu (PT, AL, assistents personals) als centres públics. A més, s'ha de portar a terme una

adaptació curricular i tecnològica per garantir una educació equitativa, des de l'etapa infantil i fins a la formació en persones adultes.

416. Per altra banda, les i els socialistes estam segurs que tenir un accés a la cultura i l'esport és vital per poder participar plenament de la vida en aquesta societat. Les activitats culturals, esportives i d'oci s'han d'adaptar amb recursos inclusius, almenys a tots els centres públics, amb intèrprets de LSE o audiodescripcions, a més de facilitar l'accessibilitat física a aquests espais.
417. **Pobresa i desigualtat.**
418. L'illa d'Eivissa, tot i la seva riquesa turística i el seu atractiu internacional, viu una realitat social marcada per profundes desigualtats. El nostre model econòmic genera precarietat laboral, dificultats d'accés a l'habitatge i una cronificació de la pobresa que afecta especialment dones, infants i persones majors. Des de la FSE-PSOE, assumim el repte de construir una illa més justa, on cap persona quedi enrere.
419. La justícia social també implica reforçar l'Estat del Benestar. Això implica incrementar els recursos dels serveis socials municipals, amb especial atenció a la detecció precoç de situacions de risc i a l'atenció integral de les famílies. Ampliar el suport a menjadors socials, ajudes d'emergència i programes de reinserció social és essencial per garantir una xarxa de seguretat per a les persones més vulnerables.
420. La lluita contra la pobresa infantil ha de ser una prioritat absoluta. Apostam per beques menjador tot l'any, activitats extraescolars gratuïtes per a infants en situació de risc i reforç educatiu personalitzat. L'accés igualitari a l'educació és una eina clau per trencar el cercle de la pobresa i garantir la igualtat d'oportunitats des de la infància.
421. Cal també tenir cura de la gent gran, especialment aquelles persones que viuen soles o amb pensions mínimes, ampliar els serveis d'atenció domiciliària, crear nous centres de dia i promoure programes de participació social per combatre la soledat no desitjada. La dignitat en l'envelliment ha de ser una bandera de qualsevol societat que es vulgui anomenar justa.
422. El feminisme ha de ser transversal en totes les polítiques socials. Les dones pateixen encara més la pobresa i la precarietat. Volem impulsar mesures específiques per garantir la seva autonomia econòmica, com programes de formació, suport a mares monoparentals i protecció davant la violència masclista. L'equitat de gènere no és opcional, és una condició indispensable per avançar.
423. Ens comprometem a liderar aquestes transformacions amb valentia, escoltant les entitats del tercer sector, els sindicats i la ciutadania. Creiem en una Eivissa solidària, cohesionada i progressista. Perquè només si construïm una illa on tothom pugui viure amb dignitat, podrem mirar al futur amb esperança.

424. Migració i convivència.

425. La FSE-PSOE es reafirma en el seu compromís amb una illa que no deixa ningú enrere. En un context de diversitat cultural, és obligació de les institucions públiques garantir els drets, protegir la dignitat humana i construir una nova convivència, basada en la igualtat i la solidaritat.
426. La migració és una realitat global que també té una incidència directa a la nostra illa. A Eivissa, com a porta d'entrada i lloc d'oportunitats, rebem persones de diferents orígens que cerquen una vida millor. Davant d'aquesta realitat, el Partit Socialista assumeix la responsabilitat de proposar polítiques públiques inclusives, humanes i efectives que permetin gestionar la diversitat des del respecte i la convivència.
427. Entenem Eivissa com una illa d'acolliment, una terra que històricament ha rebut persones vingudes d'arreu i que ha crescut gràcies a l'aportació de moltes cultures. Aquesta vocació d'acollida ha de ser reforçada amb mesures concretes que garanteixin l'accés als serveis bàsics, la igualtat d'oportunitats i el respecte als drets humans de totes les persones, independentment del seu origen.
428. La nostra proposta parteix del reconeixement de la realitat social de l'illa: una societat amb una gran diversitat cultural, amb persones migrants que contribueixen activament a l'economia, al sistema sanitari, a la vida social i cultural. No podem continuar mirant cap a una altra banda. Cal un compromís institucional per donar resposta a les necessitats reals d'aquestes persones i fomentar la seva plena integració.
429. Les polítiques migratòries no poden ser només reactives ni de control de fluxos, sinó que han d'estar centrades en les persones. Apostam per una acollida digna i per un acompanyament que inclogui suport en l'aprenentatge de la llengua, serveis d'orientació laboral, assessorament jurídic i accés a l'habitatge. Només amb aquestes eines podrem garantir una integració efectiva i cohesionadora.
430. Les i els socialistes d'Eivissa defensam una societat plural i diversa, on tothom tingui cabuda i es reconegui com a part activa i valuosa del conjunt. La convivència no és només possible, sinó enriquidora, i hem de fomentar espais de trobada, intercanvi cultural i diàleg. La diversitat no és una amenaça, és una oportunitat per créixer com a societat.
431. Per això és important impulsar polítiques educatives i culturals que promoguin la interculturalitat, reforçar la coordinació entre les institucions públiques i les entitats socials, i garantir que cap persona migrant sigui criminalitzada ni exclosa. La convivència es construeix amb justícia social, igualtat i participació activa. Una Eivissa més humana, més justa i més diversa és possible, i des del Partit Socialista treballarem per fer-la realitat.

432. 2.6.- La nostra cultura i llengua.

433. Enfront de l'uniformisme, les i els socialistes reivindicam l'actualitat i necessitat de reforçar els trets diferencials que ens fan ser com som, i això` vol dir, en bona part, l'impuls de la cultura i la defensa de la llengua pròpia des de les institucions.
434. La cultura és un espai de construcció d'identitat i valors que han de ser sempre compartits. Malauradament, els darrers anys veiem una ofensiva global de la ultradreta que intenta desmantellar el pensament crític i substituir-lo per narratives reaccionàries, negacionistes i excloents. La cultura ha d'actuar com a antídota a aquests atacs i ha de ser des del sector públic que s'enforteixi una oferta cultural plural basada en la diversitat i el pensament lliure.
435. Cal donar suport i generar una producció de continguts culturals que desmuntin els discursos d'odi de la dreta i ofereixin eines per a la reflexió i el pensament crític, elements fonamentals per al desenvolupament i la consolidació de la Democràcia. Les i els socialistes hem de defensar de manera decidida la cultura com un dret fonamental de la ciutadania, essencial per al desenvolupament personal i col·lectiu d'una societat segura de la seva identitat i element central del debat polític. En la mesura que vam ser capaços d'aconseguir l'accés universal a la sanitat, a l'educació i als serveis socials, hem de promoure ara l'accés universal a la cultura.
436. L'accés a la creació i gestió cultural i artística continua marcat per la precarietat i la manca d'oportunitats, tant per als nous talents com per als creadors consolidats. Quan governa la dreta, el sector cultural, incloent-hi les arts escèniques, audiovisuals i altres disciplines, sovint es veu afectat per la concentració de recursos en circuits tancats, on prima l'especulació econòmica i es relega als creadors a la perifèria del sistema, limitant el potencial transformador de la cultura. Cal revertir-ho amb polítiques culturals sostenibles i actives amb una línia de treball clara i amb objectius consensuats amb el sector, evitant caure en la desídia de convertir l'administració en una simple distribuïdora de subvencions o ajuts.
437. D'igual manera, és imprescindible estendre els espais formals i informals d'educació artística a tots els barris, pobles i ciutats de la nostra illa, mitjançant una xarxa pública d'equipaments forta. D'aquesta manera, cap nena, nen o adolescent no hauria de quedar sense haver tingut l'oportunitat d'experimentar, en primera persona, un itinerari educatiu en el món de la música, la dansa, les arts escèniques, plàstiques o audiovisuals. D'igual manera, cal impulsar, des de tots els àmbits educatius, la importància de les Humanitats en el desenvolupament personal de l'alumnat i el seu prestigi com itinerari acadèmic superior i investigador.
438. Al mateix temps, ens hem de fer ressò al nostre territori de propostes arribades d'altres indrets i entorns culturals, així com de les noves tendències i avantguardes per tenir una cultura viva i en permanent evolució i aprenentatge.

439. D'aquesta manera, fomentarem el diàleg interconfessional i la diversitat cultural i religiosa, entesa com un enriquiment per la nostra societat i una forma més de garantir el civisme, la convivència i el diàleg entre cultures.
440. La indústria cultural ha de ser no sols un motor econòmic, sinó també un element de cohesió social i de desenvolupament del pensament crític. Les administracions, per tal de col·laborar en el seu creixement, han de moure's en l'àmbit de les bones pràctiques i evitar la creació de nous espais culturals buits de contingut que acabin frustrant les expectatives del sector i del públic. Alhora hem d'impulsar una anàlisi exhaustiva de les necessitats en infraestructures culturals per fer que aquesta arribi a tot el teixit social dels entorns locals. Igualment, els poders públics hauran de modular, mitjançant la política tributària, el reforç a les indústries culturals i treballar per a una reducció dels impostos indirectes que han de pagar els usuaris de la cultura.
441. Les i els artistes són part fonamental de la indústria cultural i sobre ells se sustenta tot el teixit, tant públic com privat. Per promoure la seva professionalització, i al mateix temps establir un funcionament ètic des del sector públic amb el món de la creació artística, les institucions han d'adoptar com una obligació pròpia executar les bones pràctiques establertes pel sector i pels governs, tant nacional com autonòmics. Les i els artistes ofereixen la possibilitat de tenir una programació de qualitat per oferir a la ciutadania i, consegüentment, han d'obtenir uns honoraris justs per aquesta tasca fonamental dins la nostra societat.
442. La cultura ha de ser un pilar fonamental per a la construcció de societats democràtiques plenes i compromeses com la nostra i cal defensar la reflexió, la dissidència i la creativitat per damunt de la censura que, en algunes ocasions, ja ha volgut impulsar la dreta que ara mateix governa. Hem de donar suport a programes que abordin temàtiques socials urgents, amb perspectiva feminista i amb atenció a col·lectius que conformen la nostra major riquesa, que és la diversitat (persones LGTBI, migrants, etc.) alhora que s'han de garantir espais oberts al debat i a la disparitat de pensament. Una cultura progressista, inclusiva i transformadora que prioritza el benestar col·lectiu sobre la lògica mercantilista i que defensa la cultura com un dret, i no com un simple entreteniment o un luxe.
443. S'ha de treballar intensament dins el marc europeu per abordar les dificultats que afronten molts artistes, col·lectius artístics, galeries i institucions culturals dels territoris insulars i geogràficament vulnerables, com Eivissa. Els territoris insulars tenen dificultats específiques que limiten el seu desenvolupament cultural, i és responsabilitat nostra, com a socialistes, defensar aquestes particularitats i treballar per a eliminar-los. Les i els artistes i les expressions artístiques de les illes d'Europa pateixen les dificultats inherents a la seva ubicació. Per tant, és fonamental que les polítiques culturals europees tinguin en compte aquestes dificultats territorials i fomentin la col·laboració i l'intercanvi entre els territoris insulars, reduint l'aïllament cultural i contribuint a una Europa culturalment més integrada i diversa.

444. La memòria democràtica.

445. La memòria democràtica és un dels pilars fonamentals sobre els quals hem de construir una societat sòlida i conscient dels valors democràtics que ens uneixen. Només a través de la memòria, el reconeixement de les injustícies i la dignificació de les víctimes, podem assentar aquests principis de llibertat, justícia i respecte que garanteixen la nostra convivència. Recordar el nostre passat no només ens permet aprendre, sinó també enfortir els valors democràtics a la nostra societat, ahir, avui i sempre.
446. En un moment històric en què observem un creixent auge de la ultradreta, no només al nostre país, sinó en l'àmbit global, la memòria democràtica cobra encara més importància que mai. Els discursos d'odi, la intolerància i el revisionisme històric ens posen en alerta. En aquest context, és més necessari que mai defensar la memòria com un bé comú, que no pot ser objecte de mercadeig, com lamentablement hem vist durant aquesta legislatura, amb el PP acceptant les propostes de Vox, minant els principis de convivència i respecte.
447. Per a nosaltres, com a socialistes, és essencial començar des de baix, des de la base de la nostra societat, i això només es pot fer a través de l'educació. La formació dels joves en drets humans, en la importància de la memòria històrica i en els valors democràtics és una inversió fonamental per garantir que les futures generacions comprenguin no només els horrors del passat, sinó també els reptes del present i del futur. És crucial que les i els més joves entenguin que viure en una democràcia no és quelcom donat, sinó un bé excepcional que hem de lluitar per conservar cada dia. La raó és que, com bé sabem, la democràcia no és un èxit etern; requereix el nostre compromís actiu per mantenir-la viva i forta davant qualsevol amenaça.
448. La memòria democràtica no ha de ser un esforç aïllat. Ha de tenir un caràcter transversal, treballant-se des de diferents perspectives: educatives, socials polítiques i culturals. Només a través d'un enfocament global podrem construir una societat plenament conscient de la seva història i dels valors que defensem. La memòria democràtica ha d'estar present en totes les institucions, en l'ensenyament, en l'art, en els mitjans de comunicació i en cada racó de la nostra societat.
449. En aquest camí, hem estat testimonis de l'esforç constant de la societat civil, de les entitats de memòria democràtica i de la FSE-PSOE per mantenir sempre viva la flama de la memòria. El treball fet baix un govern progressista, que va haver de treballar de valent per desfer els desastres fets pel PP, però que no dubta a promoure i aprovar dues lleis fonamentals, la Llei per a la Recuperació de Persones Desaparegudes Durant la Guerra Civil i el Franquisme, la coneguda com a Llei de Fosses (2016), i la Llei de Memòria i Reconeixement Democràtics de les Illes Balears (2018), han estat un punt d'inflexió crucial en la reparació i el reconeixement de les víctimes de Guerra Civil i la dictadura. Gràcies a l'esforç incansable de les associacions, els col·lectius i els ciutadans compromesos amb la justícia i la memòria, hem aconseguit avançar en el desenvolupament d'aquestes

lleis, que avui són un símbol de la nostra democràcia. Una labor que va ser elogiada pel Relator de Nacions Unides en la seva visita a les Illes Balears ara fa dos anys.

450. Aquest esforç també ha estat clau per evitar que, en aquesta legislatura, Vox i el PP poguessin derogar la Llei de Memòria Democràtica, un triomf de la societat civil i de la mateixa democràcia. Mantenir aquesta llei, que reconeix les víctimes i estableix un compromís amb la veritat, la justícia i la reparació, és un èxit fonamental per a la nostra convivència, perquè mai oblidem el que va passar i mai tornem a repetir els mateixos errors.
451. La FSE-PSOE ha defensat sempre la importància de saber d'on venim, de reconèixer a totes aquelles dones i homes que van patir repressió i van morir defensant la democràcia i la llibertat, i també defensant les sigles del nostre partit. Ens correspon a nosaltres defensar i recordar aquest llegat i transmetre'l de generació en generació. Hem de fer-ho especialment amb les i els més joves, perquè coneguin que aquesta democràcia i aquesta llibertat no se'ns han regalat, i que és gràcies a la seva lluita que podem gaudir-ne avui. La seva memòria ha de ser la nostra guia, perquè si som el que som avui és precisament per la seva lluita.
452. Considerem que la reparació i el reconeixement de les víctimes del franquisme són una prioritat política i ètica. Creiem que la justícia ha d'arribar a aquelles i aquells que van patir la repressió i que és responsabilitat nostra fer-los justícia.
453. Per això, s'ha de seguir creant programes de reconeixement per a les víctimes directes de la Guerra Civil i el franquisme, mitjançant actes públics de memòria, la construcció d'espais commemoratius i la dignificació de les fosses comunes. Promovent la col·locació de plaques, monuments i altres símbols en els llocs on es van produir actes de repressió. I a més, la creació de processos de reconeixement oficial per a les víctimes i les seves famílies, per garantir que la societat reconegui la seva lluita i patiment, i que aquests fets no siguin oblidats.
454. Tenim el compromís de continuar la recerca de la veritat històrica per garantir que el nostre passat sigui conegut, reconegut i no tergiversat. El coneixement i el reconeixement del que va succeir a les Pitiüses durant la Guerra Civil i la dictadura franquista és fonamental per a la nostra convivència.
455. S'ha de fomentar la creació de projectes de recerca i investigació en institucions educatives i d'investigació, amb l'objectiu de documentar i difondre els testimonis de les víctimes i els seus familiars. Així mateix, enfortir el paper de les ciències socials en la recerca històrica (història, antropologia, sociologia, etc.) i fomentar l'accés de la ciutadania als arxius i documents històrics relacionats amb la memòria democràtica.
456. La FSE-PSOE promou continuar amb la identificació i exhumació de les víctimes de la Guerra Civil i el franquisme, i donar-los-hi un enterrament digne. S'han d'ampliar els recursos i la col·laboració entre administracions per mantenir actualitzat el

mapa de fosses i accelerar el procés d'exhumació, així com assegurar l'entrega de les mostres biològiques per a la identificació dels cossos. A més, cal garantir que les institucions disposin en tot moment d'informació clara i accessible perquè la ciutadania pugui procedir correctament en tots els tràmits contemplats en les Lleis de Memòria.

457. La formació de les i els joves en els valors democràtics i els drets humans és essencial per a la nostra tasca de construcció d'un futur millor. La memòria democràtica ha de ser part integral del sistema educatiu. S'han d'introduir continguts específics sobre la memòria democràtica en els programes educatius des de l'ensenyament secundari fins a la formació universitària, amb materials didàctics actualitzats que incloguin tant el context de la Guerra Civil com la lluita per la democràcia i les llibertats. Tots aquests programes han de rebre el temps i la dedicació adequada per part del professorat, de manera que no acabin sent parts del coneixement de la nostra història que es tractin de manera precipitada i al final d'un extens temari anual.
458. Les i els socialistes d'Eivissa consideram que la perspectiva de gènere ha de ser una part fonamental en el nostre compromís amb la memòria democràtica, i per això s'ha de fomentar la investigació sobre dones i memòria democràtica. Les dones han estat víctimes de múltiples formes de repressió, violència i oblit durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Per això, és fonamental que la memòria històrica reconegui el seu paper en la lluita per la democràcia i la llibertat, així com la violència de gènere que van patir, que ha estat massa sovint silenciada. Per això, la FSE-PSOE continuarà treballant per visibilitzar les seves experiències, les seves lluites i el seu paper fonamental en la resistència i en la defensa de la democràcia durant aquells anys foscos de la nostra història.
459. S'han d'impulsar projectes específics d'investigació i divulgació sobre el paper de les dones en la II República, la Guerra Civil i la Dictadura, especialment pel que fa a la violència de gènere usada com a arma de guerra.
460. Les i els socialistes continuem treballant fermament per eliminar els vestigis franquistes dels nostres carrers, places i espais públics, en compliment dels principis de la Llei de Memòria Democràtica i els compromisos adquirits per garantir una societat lliure de símbols que glorifiquin la dictadura franquista.
461. Aquesta tasca és fonamental per a la reparació de les víctimes, ja que els noms de carrers, les estàtues i altres símbols que encara existeixen en espais públics representen una ofensa a la memòria dels qui van lluitar per la llibertat i la democràcia, així com una negació de la nostra història recent. Cal continuar amb la retirada de monuments, plaques i noms de carrers que enalteixen el franquisme, respectant sempre el procés legal establert per la Llei de Memòria Democràtica i amb la consulta als ajuntaments.
462. És fonamental continuar creant espais on les víctimes siguin recordades i dignificades. Els espais públics han de reflectir els valors democràtics de la societat actual. S'ha de dissenyar un pla de senyalització de llocs memorials a

Eivissa, com les fosses comunes, llocs de repressió i altres espais que van ser importants durant la Guerra Civil i el franquisme.

463. La defensa activa de les lleis actuals, hem de protegir i defensar les Lleis de Memòria Democràtica, és crucial per garantir que no tornem a les ombres de l'oblit. Blindar legalment la Llei de Memòria Democràtica de les Illes Balears i la Llei de Fosses és imprescindible per evitar qualsevol intent de derogació o modificació que pugui posar en perill els drets de les víctimes i la veritat històrica.
464. La FSE-PSOE considera essencial combatre els discursos d'odi i qualsevol forma d'apologia del franquisme que minvi els drets humans, promogui la intolerància i amenaci la convivència pacífica a la nostra societat. Els discursos de l'extrema dreta i les expressions que glorifiquen el règim franquista són un perill per als valors democràtics i per a la dignitat de les víctimes de la dictadura.
465. Cal aplicar el règim sancionador de la Llei de Memòria Democràtica, col·laborar amb el Govern Estatal sol·licitant una major implicació en l'aplicació de la llei estatal en el seu règim sancionador, especialment en casos de discursos públics o actes que facin apologia del franquisme i, en aquells casos on es detectin discursos o actes públics que incorrin en apologia del franquisme i que puguin constituir delictes d'odi, sol·licitar l'obertura d'investigacions per part de la Fiscalia Especialitzada en Delictes d'Odi, amb l'objectiu d'assegurar que els responsables siguin identificats i sancionats d'acord amb la legislació vigent.
466. En conclusió, les i els socialistes d'Eivissa assumim el compromís ferm de continuar lluitant per la memòria democràtica a l'illa d'Eivissa, amb una mirada posada al passat, però amb l'objectiu clar de construir una societat més justa i més conscient del seu llegat. La memòria democràtica no és una qüestió del passat, sinó una eina de transformació del present i un fonament per a la convivència futura. No podem oblidar ni permetre que ningú oblidí el sacrifici de tantes persones que van lluitar per la llibertat i la democràcia. La FSE-PSOE estarà sempre al servei de les víctimes, de la veritat i de la justícia.
467. **La llengua catalana.**
468. La llengua i la cultura són pilars fonamentals de la identitat pròpia d'Eivissa. Són elements clau per a entendre la diferent relació del poble de la nostra illa amb el món. Són un element d'identitat particular a reivindicar per les i els socialistes en el marc d'un món en plena globalització, amb tendència a fagocitar cultures, esborrar diferències, eliminar diversitat. Per tant, cal impulsar el seu ús en tots els àmbits, amb l'afavoriment de les manifestacions culturals i les tradicions individuals i col·lectives de la població eivissenca, facilitant el coneixement del patrimoni etnogràfic que hem anat acumulant al llarg dels segles. Aquesta tasca ens permetrà la integració de tot allò que ens aporten eivissenques, eivissencs, nouvingudes i nouvinguts sense perdre l'essència que ens defineix com a poble.

469. La llengua catalana és la llengua pròpia de les Illes Balears i, per tant, d'Eivissa i, com totes les llengües, desenvolupa un paper fonamental com eina de cohesió social i foment de la intel·ligència col·lectiva. El seu reconeixement i promoció no sols enriqueix el nostre patrimoni cultural, sinó que també enforteix la unitat i entesa de les societats diverses, com és el nostre cas. La UNESCO ja destaca que la diversitat lingüística i el multilingüisme són essencials per a la inclusió i la participació equitativa a la societat.
470. D'altra banda, les llengües tenen dues vessants: una de comunicativa i una altra de patrimonial. La llengua serveix com a eina de comunicació, però, també, com a entitat immaterial, ja que conserva la història lingüística d'un poble. Una església gòtica és un temple, però també un objecte concret que materialitza i explica la història i la història de l'art. Ningú no qüestiona aquestes dues dimensions en el cas de les llengües privilegiades, mentre que, curiosament, quan es tracta de llengües minoritzades, només es posa l'èmfasi en les suposades mancances comunicatives que genera el seu ús, i no en el seu valor patrimonial. A més, quan es reconeix la dimensió patrimonial d'una llengua poc estesa, sovint és per museïtzar-la; és a dir, per tancar-la dins la vitrina d'un diccionari o el llibre de text.
471. L'ús de les dues llengües cooficials de les Illes Balears, el català i el castellà, en àmbits públics i educatius, facilita la cohesió de grups culturals diversos, promou el respecte mutu i la comprensió entre diferents. Contribueix, en definitiva, a fer del nostre país un indret més just i cohesionat.
472. Malgrat que durant el franquisme es va prohibir l'ús oficial del català, la nostra llengua pròpia va mantenir una presència significativa gràcies a la transmissió familiar i el seu ús en àmbits privats. Actualment, però, observam una disminució dramàtica del nombre de parlants habituals ja sigui provocat pel fenomen de la globalització com també pels moviments demogràfics. Tot i les polítiques de normalització lingüística, el català viu un retrocés en l'àmbit social i l'àmbit laboral i cal assegurar la seva presència forta a les noves tecnologies i a les xarxes socials. En aquest sentit, hem de teixir vincles amb associacions que vetllin per la defensa i l'ús, així com amb les institucions de nivell europeu, com a garants universalitzadors de la difusió i enfortiment de la nostra llengua i cultura a tots els àmbits.
473. Davant els atacs de l'extrema dreta, aliada amb la dreta tradicional balear, que empren el català com una eina de crispació i divisió, o com una simple figura folkloritzant, ens hem de mostrar fermes i mantenir el blindatge que proporciona l'Estatut d'Autonomia per garantir el requisit de conèixer la llengua en l'àmbit de l'Administració Pública, que també ha de ser vehicular en aquest entorn. No fer-ho suposa provocar una minva de drets lingüístics de les persones que vivim, treballam i estimam diàriament amb aquesta llengua i que desitjam uns serveis públics de qualitat amb els que relacionar-nos emprant el català.
474. El català ha de ser percebut com una eina de diàleg intercultural i això implica promoure actituds positives cap a la llengua entre totes i tots els residents, independentment de la seva procedència o filiació política. Hem de facilitar

l'aprenentatge de forma amena i fàcil a nouvingudes i nouvinguts amb cursos accessibles, i augmentar les possibilitats de pràctica en entorns informals, tot recolzant aquelles associacions, entitats o personalitats que, des dels seus àmbits professionals o creatius, treballen cada dia en el foment de la llengua. Cal també revisar la manera en què s'imparteixen les matèries lingüístiques i no lingüístiques en català a totes les etapes educatives per tal de ressaltar els aspectes positius i de prestigi social, professional i acadèmic de conèixer i estimar la nostra llengua.

475. El patrimoni.

476. Hem de liderar la tasca de protegir i conservar el patrimoni cultural d'Eivissa, tant el material com l'immaterial, amb una visió planificada i a llarg termini, sempre amb assessorament expert. La gestió del patrimoni cultural és una tasca complexa que no es pot abordar amb mesures improvisades. Per això, proposam una estratègia de conservació que impliqui una planificació exhaustiva i ben estructurada. A més, és essencial promoure activament projectes arqueològics insulars, establint línies i estratègies clares per a la seva execució, amb la creació de centres d'arqueologia amb col·laboració amb la Universitat de les Illes Balears i el Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera.
477. Les i els socialistes d'Eivissa, defensam la posada en valor de tots els béns que conformen un extens catàleg i que són el llegat dels nostres avantpassats. Per aquest motiu és necessari el coneixement de tots i cadascun dels nostres monuments i elements històrics. Restaurant quan calgui i sempre vigilant i vetllant per tots ells. El creixement urbanístic voraç que patim, posa en risc molt del patrimoni que, o bé no està inventariat, o no té la suficient vigilància, en especial, el patrimoni arqueològic i els elements rurals, tant els hidràulics com l'obra de pedra seca.
478. En aquesta línia de protecció, també s'ha de tenir en compte el patrimoni immaterial per la seva vulnerabilitat extrema. Amb la globalització i la seva unificació, les tasques tradicionals i gran part de la cultura popular es veu desplaçada i, en moltes ocasions, oblidada dins del marc de la modernitat. Des de la FSE-PSOE defensam la seva protecció de la mateixa manera que la valoram.
479. Així mateix, és imprescindible desenvolupar una nova Xarxa d'Arxius Històrics municipals i crear un catàleg comú per facilitar la feina dels historiadors investigadors, oferint noves eines per al desenvolupament de les seves investigacions.
480. Les i els socialistes hem de defensar una visió global, a llarg termini i en col·laboració amb tots els agents implicats, per assegurar la preservació i la continuïtat del nostre patrimoni cultural. Així garantirem que les generacions futures puguin gaudir d'aquest llegat com a part fonamental de la nostra identitat cultural.

481. 2.7.-Els drets LGTBI.

482. Davant un món on l'augment de les idees d'extrema dreta i l'LGTBI-fòbia institucionalitzada per part d'alguns governs amenaça el respecte als drets humans, les i els socialistes hem liderat les polítiques d'igualtat i diversitat i no podem permetre cap retrocés de tots els avenços aconseguits.
483. Eivissa ha de ser un lloc on les persones LGTBI siguin lliures per ser qui són, independentment del seu sexe, identitat o expressió de gènere, tinguin l'edat que tinguin, sigui quina sigui la seva procedència o nacionalitat, capacitats, color de pell o creences, amb relacions afectives i familiars diverses sempre des del respecte als drets i la dignitat de qualsevol persona.
484. L'aprovació de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI-fòbia, per part del govern de Francina Armengol, ens marca el camí a seguir. Els i les socialistes volem continuar treballant perquè aquests drets no es trenquin: cal combatre la discriminació i erradicar qualsevol mena d'odi, des de la desigualtat fins a l'agressió o humiliació: cap persona no hauria de veure's obligada a "tornar a l'armari".
485. Per això, des de la FSE-PSOE, apostam per la igualtat i la diversitat de les persones LGTBI, sense que se sentin discriminades per ser homes o dones. És fonamental continuar apostant per l'educació i sensibilització de la ciutadania, en tots els àmbits, de totes les edats, pel respecte a la diversitat del col·lectiu. A més, cal reforçar legislativament i socialment l'escut per protegir aquest col·lectiu de persones, continuant amb propostes específiques que s'adrecin al marc de la realitat dels municipis i a la seva situació en particular.
486. Les persones intersexuals i transsexuals han estat i continuen sent les més vulnerables dins de la població LGTBI. Per això, les polítiques de diversitat han d'atendre la particular naturalesa d'aquest col·lectiu i cal fer-ho des de les competències pròpies de l'administració de l'illa o dels municipis, des de les atribucions de govern com amb les iniciatives de l'oposició.
487. A més, prenem un compromís de continuar potenciant mitjançant polítiques actives i iniciatives que desenvolupin una major sensibilització i coeducació per preveure l'LGTBI-fòbia i que permetin la visibilització positiva de les persones del col·lectiu LGTBI.
488. Per tant, cal treballar en àmbits com el sistema educatiu, amb campanyes de sensibilització social aprofitant la commemoració de dates com el Dia mundial contra l'LGTBI-fòbia o l'Orgull LGTBI, mesures d'inserció laboral per a persones transsexuals, formació per al personal funcionari i policies locals, i en canvis normatius que suposen millores inqüestionables per acabar amb l'estigma i la discriminació de les persones LGTBI, especialment les més vulnerables.

489. L'àmbit educatiu és fonamental per construir una societat respectuosa amb la diversitat i la igualtat de drets. Les i els socialistes garantirem la coeducació inclusiva, la formació contínua del personal docent en drets LGTBI i protocols d'actuació contra la discriminació, així com materials didàctics lliures d'estereotips i amb representacions diverses que incloguin referents positius i diversos.
490. La doble discriminació que pateixen les persones immigrades i LGTBI ha de ser tractada amb mesures específiques d'inserció social i laboral. Eivissa sempre ha estat un territori de benvinguda, també ho han de ser per aquelles persones que desgraciadament han de fugir dels seus països per poder ser i estimar lliurement.
491. Tampoc podem deixar de costat les persones LGTBI majors o amb una discapacitat de qualsevol mena o necessitats especials. Molts pateixen una doble vulnerabilitat, combinant la discriminació per edat amb l'estigma vinculat a la seva orientació sexual o identitat de gènere. Moltes i molts pateixen aïllament social i no tenen recursos específics adaptats a les seves necessitats, tant en atenció social com sanitària.
492. Per això és necessari elaborar, impulsar i donar a conèixer protocols específics que facilitin la seva llibertat d'expressió de l'orientació sexual i la identitat de gènere; així com crear programes dirigits a combatre aquest aïllament, fomentant la seva participació en l'àmbit social i garantir recursos específics en residències i serveis socials adaptats a les seves necessitats, respectant la seva orientació i identitat.
493. Un altre dels avenços de la llei balear és el Servei Integral d'Atenció Integral LGTBIQ+ (SAI). A Eivissa, aquest servei es troba externalitzat, a les mateixes instal·lacions on es troba el Centre d'Estudis i Prevenció de Conductes Addictives (CEPCA), ja que el porta la mateixa empresa que gestiona aquest, fet que trobam que no és adient perquè pot arribar a estigmatitzar al col·lectiu LGTBI, perquè la finalitat d'aquest centre és la prevenció de les conductes addictives i el SAI s'encarrega de prestar atenció especialitzada jurídica, psicològica i suport social a persones LGTBI que pateixin o hagin patit discriminació per raó d'orientació sexual identitat o expressió de gènere.
494. Les i els socialistes d'Eivissa defensam que aquest servei sigui gestionat de manera pública i diferenciada del CEPCA, com a més sol·liciten les associacions locals del col·lectiu LGTBI. A més, ha de ser capaç de desenvolupar-se i convertir-se en un ens autònom i amb capacitat d'afrontar els reptes i les necessitats que es plantegen davant la comunitat LGTBI d'Eivissa. És primordial que s'analitzin les diferents realitats a cada municipi i promoure -o actualitzar- protocols davant situacions d'LGTBI-fòbia, així com plantejar campanyes de conscienciació davant la ciutadania.
495. Les famílies LGTBI sempre han existit i estan legalment reconegudes des de la Llei del Matrimoni Igualitari. Per tant, parlem d'un model de famílies diverses el vincle de les quals està basat en l'afecte més enllà de l'orientació sexual o identitat dels seus membres. Són famílies en les quals tots els components han de néixer, viure i

desenvolupar-se en llibertat i formar part de la societat, amb plena igualtat de drets. Cal donar suport al procés complex que comporta construir i constituir famílies diverses i la presa de consciència dels menors en expressar la seva identitat de gènere o orientació sexual, sobretot, de les persones trans.

496. El consum de drogues associades a les pràctiques sexuals, també conegut com a *chemsex*, s'ha convertit en un greu risc per a un segment important de la comunitat LGTBI, especialment entre els homes, tal com apunten múltiples institucions sanitàries. Per això, caldrà promoure programes de prevenció i atenció per abordar el *chemsex*, amb especial atenció al seu impacte en la salut mental, el consum de substàncies i la transmissió d'infeccions de transmissió sexual.
497. Cal empoderar les dones del col·lectiu LGTBI perquè siguin més visibles i ocupin el paper protagonista que els correspon i que, per la doble condició que pateixen, s'invisibilitzen. Si les dones, pel fet de ser-ho, ja es veuen abocades a una lluita constant per reivindicar els seus drets, no és menor el problema per les dones lesbianes i bisexuals. Elles pateixen una doble invisibilització, social i cultural, pel fet mateix de ser dones i per la seva orientació sexual. En el si del col·lectiu LGTBI, les lesbianes semblen quedar moltes vegades relegades a una lletra més. La lluita de les dones per ocupar els espais que per dret els hi corresponen és una doble lluita per a les lesbianes i bisexuals, que a més d'enfrontar totes les discriminacions i topatges que les dones pateixen pel seu sexe, també es veuen qüestionades i la seva veu diluïda dins el mateix col·lectiu. És per això que cal empoderar-les, donar-les l'altaveu que els hi correspon i permetre que prenguin el paper protagonista per posar el focus en les reivindicacions pròpies de les lesbianes i bisexuals dins el col·lectiu LGTBI.
498. Les i els socialistes reconeixem les dècades de lluita del teixit associatiu del col·lectiu LGTBI i el paper que realitzen en la nostra societat, arribant on l'administració pública no abasta, desenvolupant tasques d'informació, assessorament, campanyes, estudis i activisme reivindicatiu en cada efemèride del calendari i, especialment, l'orgull. Nostre és el deure de continuar col·laborant i cooperant amb aquestes, de generar diferents espais de trobada i debats, de prestar-ne el suport necessari per dur a terme les seves iniciatives i d'escoltar les seves reivindicacions per tal d'avançar junts cap a una plena i efectiva igualtat de drets, inclusió i justícia social.
499. En definitiva, cal anar acompanyats dels diferents agents orgànics i institucionals per debatre, reflexionar i compartir les polítiques en matèria de diversitat, que afecten a tot el col·lectiu LGTBI i no deixar enrere a totes aquelles persones que es puguin sentir vulnerables a causa de la seva procedència social, del seu lloc de naixement, de la seva edat, de la seva identitat de gènere o orientació sexual. Sense la igualtat de drets i sense la llibertat aconseguida avui, no podrem avançar com una societat diversa i lliure.

Lluitam
pel
que Estimam

7^è
Congrés
EIVISSA